DIREKT AKTION

NR 2/2001 (28)
20 kr
SYNDIKALISTISKA UNGDOMSFÖRBUNDET

Bli inte blåst på jobbet, lär dig kämpa fackligt

Redaktionen säger sitt:

Vi tvingar IMF käka grus... ...men vad händer sen?

Seattle, Prag, Nice, Göteborg, Genoa, Barcelona... Varje gång de härskande samlas, samlas också motståndet som nyutblommade finnar på kapitalismens rumpa. Det uppsving som dessa protester fått de två senaste åren är en mäktig händelse, som fyller oss med hopp och framtidstro.

Men frågan som måste ställas är: "Vad händer sen?" När vi tvingat IMF att hålla sina möten i en arabisk öken, Världsbanken att övergå till internetkonferenser och vi kanske till och med lyckats avbryta några EU-möten – vad gör vi då? En sak är säker – kapitalismen kommer inte att vara krossad för det, och socialismen kommer definitivt inte vara upprättad.

Att avbryta elitens möten kan ibland ha en konkret effekt, genom att beslut som skulle försämra våra livsvillkor skjuts på framtiden. Demonstrationerna kan tvinga politikerna till kosmetiska förändringar, men i förlängningen uppnår vi ingen varaktig förändring genom att kräva det från politiker.

Är då demonstrerandet meningslöst? Nej. Även om en demonstration sällan leder till konkreta, materiella resultat, går det inte att avfärda dess betydelse. När vi samlas i Göteborg, på första maj eller på andra ställen, är det inte i första hand för att sätta press på politiker, utan för att visa varandra att vi finns och känna styrkan av enighet.

När mängder av frihetliga socialister samlas, som i samband med Göteborgstoppmötet, innebär det ett utmärkt tillfälle att vid möten, seminarier och debatter sätta en egen dagordning, inte bara motsätta sig elitens. Det görs som bekant också. Ett utmärkt initiativ är SAC:s häfte som recenseras i detta nummer av Direkt aktion, och där inte bara kapitalets agerande, utan också arbetarklassens självständiga kamp för bättre villkor jorden runt tas upp. Att detta häfte ges ut i samband med Göteborgsdemonstrationerna är en bra koppling mellan de stora protesterna och den vardagliga, men egentligen mycket viktigare kamp, som förs på en mängd olika sätt. Vi ska nämligen inte odla några illusioner om att kapitalismen krossas av demonstrationer mot EU och IMF. Demonstrationer stärker självförtroendet och för ut våra krav, men det enda som någonsin kan få kapitalismen på fall är den ekonomiska kampen i bostadsområden, på arbetsplatser och så vidare. Ett litet exempel på det är den fackliga kampen på Posten, som vi skriver om i denna tidning.

En alltför ensidig fixering vid kapitalets institutioner (EU, IMF, Världsbanken och så vidare) kan också leda till märkliga slutsatser. Kapitalismen framstår som en konspiration av några få mäktiga män, när den i själva verket är en social relation som genomsyrar hela samhället. Detta viktiga ämne hör till det som diskuteras på vår ovanligt fullspäckade debattsida.

Kapitalismen är mer än bara summan av sina beståndsdelar, den är ett samhällssystem. Men den är varken det första eller det sista samhällssystemet i historien – den har haft en början och den kommer att få ett slut.

Problemet är egentligen inte att EU-gubbarna träffas och fattar en massa ondskefulla beslut. Det är att vi inte är tillräckligt bra organiserade för att motsätta oss beslutens genomförande i vardagslivet, och i stället skapa förändringar som gagnar våra intressen. Det är värt att tänka på denna heta sommar, då en rad feta demonstrationer äger rum i Europa.

"Superdatum" är inte allt. Men de är viktiga. De stora protestdemonstrationerna kan förhoppningsvis stärka genomslagskraften och kontinuiteten i allt annat som görs. När man lämnar Göteborg så ska man både känna sig starkare och ha större mod än vad man hade när man kom. När man kommer därifrån, lite solbränd, känner att man verkligen är del i en kraft som förhoppningsvis kommer att införa ett frihetligt socialistiskt samhälle.

Det här vill Syndikalistiska Ungdomsförbundet

SUF är inte ett politiskt ungdomsförbund bland alla andra. Vi vill inte ha makten, vi tycker inte heller att det är fel makthavare som styr. Vi vill inte ha några makthavare överhuvudtaget.

Vi vill ha ett samhälle där alla har makten över sina egna liv och över det gemensamma samhället. Vi bedriver vår kamp på skolor, gator, bostadsområden och arbetsplatser.

Alla människor är lika mycket värda. Det är därför vi jobbar mot patriarkatet och sexismen, och mot rasismen och fascismen. Kapitalismen tjänar på att splittra arbetarklassen och få oss att strida inbördes. Därför understöds rasismen och sexismen på olika sätt av borgarklassen.

Kapitalismen är det ekonomiska system som gör de rika rikare, och de fattiga ännu fattigare. Det finns vissa, borgarklassen, som tjänar pengar och får makt bara genom att äga arbetsplatserna, bankerna och bostäderna. De lever på räntor, hyror och överskottet från det vi, arbetarklassen, producerar.

Istället för detta orättvisa och i längden ohållbara system vill syndikalismen skapa ett frihetligt socialistiskt samhälle utan klassklyftor och orättvisor.

Kapitalismen är ett djupt odemokratiskt system. Det påstås att staten består av folket, och att folket, genom att rösta vart fjärde år, skulle styra staten. Det är inte sant. Det är pengar som styr staten och samhället, liksom pengar styr resten av våra liv. Staten är inte vår, utan kapitalets.

Syndikalismen kräver kompromisslöst varje människas rätt till frihet.

Kampen för frihet och rättvisa är klasskampen. De som äger arbetsplatserna, borgarna, vill fortsätta leva och frodas under vårt slit. Men vi kämpar för vår frihet och därför arbetar vi bland annat fackligt, där konflikten är tydlig - arbetare mot arbetsköpare.

Vår kampmetod kallas direkt aktion, och betyder handling utan ombud. Besluten tas av dem som berörs, och kampen måste föras av vanliga människor här och nu.

Direkt Aktion är Syndikalistiska Ungdomsförbundets tidning. Den ges ut av Kulturföreningen Direkt Aktion. Ansvarig utgivare är Linda Wagenius.
I redaktionen: Mikael Boberg, Ola Brunnström, Erika Hedlund, Erik Mellsjö,
Jonas Nielsen, Karin Nyman, Caroline Ran, Olle Svensson, Anna Sörenson, Christian Tengblad
Direkt Aktion, Box 6507, 113 83 Stockholm. Telefon: 08-673 11 15. www.motkraft.net/direktaktion direkt.aktion@motkraft.net
Att prenumerera kostar 80 kr för 5 nummer, stödprenumeration 150 kr. Sätt in på Kulturföreningen Direkt Aktions Pg: 64 99 67-7.
ISSN 1403-381X Tryckt på Federativ Tryckeri ab.
FOTO FRAMSIDAN: OLA BRUNNSTRÖM

Innehåll
nr 2/2001

Dagsvers

Edward Andersson

Visst är det skillnad
mellan Balkan och Sudan
Det förstår väl
det dummaste av barn
Där det i det ena landet
råder krig och etniskt hat
Råder i det andra ett tryggt
investeringsklimat

Visst är det skillnad
mellan Sarajevo och Sudan
så vem kan egentligen
klandra kar'n?
För att tjäna pengar på folk
som drivs från sina hem
Såg Kalle hur man gjorde
i Jugoslavien

Visst är det skillnad
mellan Sverige och Sudan
Här lever han gott
på ett helt annat plan
Men kanske det
gick upp ett ljus
Om någon byggde
en pipeline genom hans hus!

Gränserna måste öppnas

Att söka politisk asyl är numera i realiteten omöjligt.

* För att kunna söka asyl i Sverige måste man befinna sig här. Det går inte att söka asyl på svenska ambassader utomlands.

* För att som flykting ta sig till Sverige krävs visum. EU-länderna har numera gemensamt visumtvång gentemot 130 länder.

* Visumansökningar som misstänks leda till asylansökningar skall avslås enligt gällande regler.

* För att som flykting ta sig till Sverige är man alltså tvungen att ljuga, skaffa falska dokument och ta hjälp av människosmugglare. Om Migrationsverket upptäcker att man har gjort det, är det skäl nog att bli utvisad.

* EU:s yttre gränser blir allt mer hårdbevakade med beväpnade vakter. En ny Berlinmur byggs upp, offren är redan fler än de som skördades vid den gamla.

* Kort sagt: svenska staten och EU gör allt som står i deras makt för att stänga ute människor i behov av hjälp. **Sverige och EU är rasistiska organisationer**, som skördar långt fler offer än alla Europas nazistgrupper tillsammans.

Stängda gränser stoppar inte invandringen, utan leder bara till skapandet av en stor grupp arbetare utan några sociala, politiska eller juridiska rättigheter. "Illegala invandrare" saknar rätt att ta del av välfärden. De saknar rösträtt. Om de utsätts för brott, saknar de möjlighet att anmäla dem, för då blir de själva utvisade.

De "papperslösa" är många, och borgarklassen tjänar på att de fortsätter vara illegala, det vill säga rättslösa. Utan illegal, svart arbetskraft, skulle inte den europeiska kapitalismen kunna fungera som den gör idag.

Tio till femton miljoner kvinnor lever utan papper i Europa. Utan dem skulle Europa stanna, då många av dem arbetar svart som hemtjänst eller barnpassare. Naturligtvis tjänar den europeiska borgarklassen på att deras pigor saknar rättigheter. Den nuvarande situationen passar de rika som hand i handske: de vill att det ska finnas en lagom stor grupp rättslösa som kan göra skitjobbet. Hela branscher, som den holländska trädgårdsindustrin, är uppbyggda på att illegala invandrare arbetar svart. Att ge dem legal status skulle hota kapitalisternas vinster, därför motarbetas det.

Svenska staten försöker ge den rasistiska politiken en humanitär touch genom att låtsas som att det handlar om "kamp mot profithungriga människosmugglare" eller att det är en del av arbetet mot "trafficking", alltså kvinnohandel. Om det verkligen hade varit det som var syftet, hade problemet varit enkelt att lösa: öppna gränserna! Med fri invandring försvinner nämligen fenomen som människosmuggling och trafficking.

Vissa hävdar att vi ska släppa in de som verkligen behöver skydd, men inte "ekonomiska flyktingar". Säg det till den som tvingats fly från Sudan sedan det svenska företaget Lundin Oil bränt ner hennes by i jakt på profit. Den utsugning av tredje världen som företag i EU-länderna står för är skäl nog för att alla ekonomiska offer ska ha rätt att bosätta sig här.

Vissa menar att okontrollerad invandring skulle leda till kaos, tänk om en miljard människor vill flytta till Sverige. Varför inte i så fall vara konsekvent och förbjuda folk att flytta från Norrland till Stockholm, det kan ju leda till bostadsbrist. Argumentet håller inte. Varför ska just nationalstaternas gränser gälla? Varför får folk flytta okontrollerat från Kiruna till Milano, men inte från Marocko till Spanien? Gränskontroller handlar inte om skydd mot okontrollerade människoströmmar, de handlar om ren och skär rasism.

Vissa reformistiska fackföreningar och stalinistiska partier har tagit ställning för gränskontroller och mot fri invandring. **De är klassförrädare, punkt slut.** Klassförrädare är ett starkt ord, men när organisationer som påstår sig kämpa för arbetarklassens intressen accepterar att staten inkräktar på vissa arbetares rätt att röra sig fritt, har de avsagt sig all trovärdighet för all framtid.

När den stalinistiska tidningen Proletären hoppas på "en folklig och facklig opinion mot migrationstrycket" kan det inte tolkas som annat än att de förespråkar en rasistisk arbetarrörelse.

De som påstår att okontrollerad invandring leder till att arbetarnas löner drivs ner, de ljuger. Dels för att fler människor i ett land innebär fler arbetstillfällen. Och dels för att stängda gränser leder till att flyktingar tvingas leva illegalt i Europa, och DET driver ner lönerna. Att ge alla människor i världen rätt att bosätta sig här och ta del av samma rättigheter som andra, det är den enda rakryggade ståndpunkten. Allt annat är rasism.

EU och Sverige är rasistiska organisationer, eftersom de tillämpar apartheid vid sina gränser och förvägrar en stor grupp av sina invånare alla rättigheter. Allt prat om "dialog" med makten är därför meningslöst. Om 100 år kommer folk se tillbaka på EU och Sverige på samma sätt som vi ser tillbaka på gamla diktaturstater. Då kommer de som idag gömmer flyktingar, ockuperar gränskontroller eller ger illegala invandrare gratis läkarhjälp och hjälp med facklig organisering att framstå som de få men modiga hjältarna i en hård och omänsklig tid.

De som däremot hävdar att det finns en mening i att förbjuda människor att bosätta sig var det vill, de kommer i framtiden att framstå som de verkligen är - omänskliga, hjärtlösa, arbetarfientliga tyranner!

Vi på D.A. hoppas att våra läsare ägnar sommaren åt ett kompromisslöst motstånd mot den statliga rasismen. Eller som ett populärt slagord lyder: **Upppror, motstånd, ingen jävla fred - hacka Fort Europa till kaffeved!**

strejka block

Direkt Aktions fackliga kampskola

Posten har under 90-talet varit ett starkt tillhåll för syndikalister. Vi passar på att undersöka hur saker ser ut och vad som egentligen har hänt. Läs och lär av brevbärarna.

Foto: Ola Brunnström

Posten är ett gammalt yrke, väldigt gammalt, men de senaste decennierna har det fått lägre och lägre status. Tidigare på 1900-talet kunde brevbärarna vara stolta över yrket, och Posten hade ambitionen att vara ett statligt verk som folket skulle ha förtroende för. Det finns en schablonbild av brevbäraren som trotsar alla hinder för att få fram det sista lilla brevet till rätt mottagare. Men i tider där det inte längre handlar om public service utan om konkurrens och vinstmaximering så är saken inte riktigt densamma.

Arbetarna på Posten har under många år varit vana vid att stiga upp tidigt, dela ut breven och sen kunnat gå hem när de var klara. Eftersom det är ett relativt fysiskt jobb var arbetsbördan oftast inte åtta timmar utan det kunde variera lite från dag till dag. Många hade mer eller mindre underliga intressen vid sidan av som de kunde pyssla med på eftermiddagen.

Nu är det dock andra bullar. I juli -93 så avskaffade posten dels betinget, det som gjorde att man kan gå hem när man delat ut sin post, och dels blev det obligatoriskt att släpa ut reklam.

Direkt Aktion tar sig ut till Tumba utanför Stockholm för att prata med Malin Renwall som arbetar som brevbärare där. Hon är i 20-årsåldern och började arbeta på det postkontoret i september förra året, innan dess hade hon varit en tid på brevbäringen i Enskede. Anställningsformen är vikariat och ingångslönen ligger på runt 11 000 kr.

Nästan alla som börjar jobba på posten får ett kontrakt som oftast bara varar i tre månader. Sen är det upp till arbetsköparen om den vill förnya det tre månader till eller inte. Det är därmed ganska lätt för chefen att göra sig av med bråkiga anställda genom att helt enkelt inte förnya kontraktet.

De har också ett ganska ovanligt system för lönehöjningar för vikarierna.

– Vikarierna får löneförhöjning var tredje månad och grundbeloppet är femhundra, men det kan sänkas beroende på hur engagerad man har varit.

Det går inte att höja?

– Nä, 500 får man om man är på topp. Jag fick 400. Jag orkade inte fråga varför, han hade nog nån slags förklaring men jag var inte så intresserad att höra den.

Hela systemet bygger på att de nyanställda får vikarieanställningar, men då måste den som anställs rimligtvis vara vikarie för någon som är borta. Så är inte fallet utan cheferna hittar på mer eller mindre uppfinningsrika omvägar för att få anställa folk på vikariat. Malin är inget undantag.

– Jag är vikarie för någon snubbe som nog aldrig kommer tillbaka. Ett tag var jag och en annan vikarie för samma person.

Hur är arbetsbördan? Är det så att man alltid jobbar övertid?

– Ja, eller det är väl oftast övertid. Ibland är det nån som är över och kan hjälpa till och då slipper i alla fall en person jobba över. Men i alla fall en timme per dag.

Malin berättar senare att det var en månad då hon tjänade runt 11 000 *före* skatt men när all övertid var pålagd så fick hon ut 12 500 *efter* skatt. Rätt mycket övertid...

Sen några år tillbaka har Posten varit ett aktiebolag som ska drivas som vilket annat företag som helst. Dessutom har Posten konkurrensutsatts. Detta innebär att företag som Citymail har börjat dyka upp i storstäderna. Det blir dock lite fånigt när två personer ska springa samma trappor efter varandra och göra samma jobb. Det är i alla fall inte så värst effektivt.

Är det så att ni springer samma portar som Citymail samtidigt?

– Ja, dom springer så jävla fort.

Det är inte så att du kan göra någon deal och ta posten varannan dag eller så, det är ganska onödigt att ni springer samma sträcka?

– Nä, jag tror inte det, det är två olika killar och de har inte riktigt samma distrikt.

Malin Renwall är ensam syndikalist på sin arbetsplats men det har aldrig ställt till några problem. Några har muttrat om att syndikalisterna bara bråkar men det finns ingen öppen osämja mellan SAC och de andra fackförbunden. Den fackliga verksamheten är inte precis enorm och Malin gissar på att det är den allt större genomströmningen av nytt folk som bidrar till detta.

– Man har tremånaderskontrakt och då känner man att det kanske inte är lönt att gå med i facket.

Ola Brunnström

era sabotera

Direkt Aktion frågar ut Lennart Markebo, som länge varit aktiv i postsyndikatet i Stockholms LS, om fackliga kampmöjligheter

Strejk

Strejken är den mest kända av de fackliga kampformerna, men inte den enda.

– Nackdelen med strejk är att man inte är på arbetsplatsen och kan argumentera. På så vis är ofta punktstrejker och övertidsblockader bättre. Men korta strejker riktade mot nyckelmoment i arbetet kan vara oerhört effektiva.

Strejker kan också utformas som punktstrejker, där man bara lägger ner arbetet en timme om dagen då det slår hårdast, eller fem minuter varje timme.

Kan man tänka sig strejker i rent propagandasyfte?

– Jag tycker att man ska göra det man vill. Om man är kollektivt förbannad på något så ska man agera, och det är det vi gör i postsyndikatet. Då blir det ofta automatiskt också bra propaganda.

Vad bör man tänka på i en strejk?

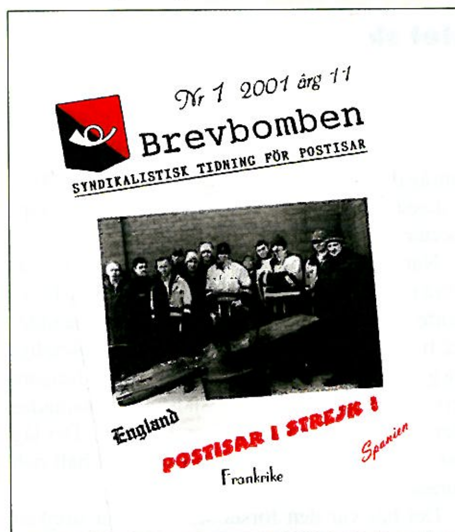
– Det är viktigt att se strejken som en aktiv sysselsättning. Eftersom man får understöd från facket ska man inte bara gå hemma, utan använda tiden till att agitera bland arbetskamrater, prata med massmedia eller affischera.

– Att förankra sina krav hos arbetskamrater som inte är med i SAC är livsviktigt. Utnyttja varseltiden, som nu är sju arbetsdagar, till det!

– Dessutom gäller det att i förväg diskutera hur strejken ska avslutas.

Varför strejkar LO så lite?

– Man biter inte den hand som föder en. Arbetsgivarna drar fackavgiften direkt från LO-medlemmarnas lön, och LO är rädda för att förlora det privilegiet.

Nr 1 2001 årg 11

Brevbomben

SYNDIKALISTISK TIDNING FÖR POSTISAR

England

POSTISAR I STREJK !

Spanien

Frankrike

Brevbomben är en tidning för syndikalistiskt organiserade postarbetare. Den ges ut sedan 1991 med fyra nummer per år. Den kompromisslösa tonen och avslöjanden om missförhållanden har gjort den populär i fikarummen. Flera gånger har chefer som pekats ut med namn hotat med åtal, men de har aldrig skridit till verket. Adressen till Brevbomben är: Stockholms postsyndikat, c/o Stockholms LS Bergsundsgatan 10 nb, 117 37 Stockholm

Blockad

Blockad påminner om strejk, men är mer koncentrerad på ett visst moment i arbetet.

Det är ofta ett sätt att få stopp på arbetsuppgifter som är slitsamma eller förnedrande. Postsyndikatet i Stockholm har många gånger använt sig av blockader mot reklambördan och tunga brev. Men Lennart Markebo berättar också om en politisk blockad där australiensiska postarbetare satte all post till Fiji i blockad efter att där skett en militärkupp.

Övertidsblockader är också flitigt använda av de syndikalistiska postisarna. Om arbetsköparen inte kan tvinga arbetarna att jobba övertid under en period när det finns mycket att göra kan han få stora problem.

Nyanställningsblockader är däremot en möjlighet som ännu inte använts så mycket. Om en arbetsgivare försätts av nyanställningsblockad av SAC, så har inte SAC-medlemmar som skickas dit av arbetsförmedlingen skyldighet att ta jobbet, eftersom de i så fall skulle kunna räknas som strejkbrytare. Annars har Arbetsförmedlingen makten att tvinga folk att ta jobb genom att annars dra in deras arbetslöshetsersättning.

– Man skulle lätt kunna blockera de förnedringsjobb som Arbetsförmedlingen har börjat tvinga folk att ta. Telemarketingföretag med provisionslön, att gå runt med en skylt på magen eller dela ut värdelösa gratistidningar. Tågarbetare som tvingas göra biljettkontroller skulle kunna blockera den delen av arbetet.

Blockaden kan också vara en bra stridsåtgärd för sjukvårdspersonal och andra arbetare som inte kan strejka utan att oskyldiga drabbas hårt.

– Då kan man till exempel blockera låsandet av dörrar. Det kan vara ganska roligt att gå runt på sin arbetsplats och fundera ut vilka arbetsuppgifter man skulle kunna blockera.

Precis som strejker är blockader lagliga om de varslas sju arbetsdagar i förväg. Dock inte för medlemmar i fackförbund som har slutit avtal som innebär fredsplikt, så därför är det oftast bara syndikalister som kan använda blockadvapnet.

Sabotage

– Sabotage låter ju som att man ska slå sönder hela stället men det är oftast inte det man gör. Det är ett samlingsbegrepp för allt som gör att arbetsplatsen fungerar mindre effektivt.

En vanlig form av sabotage är maskning, vilket innebär att man utför arbetet på ett sätt som minskar arbetsköparens vinst.

– Ofta räcker det att arbeta exakt enligt instruktionerna för att nästan inget ska bli gjort. Om sjuksköterskorna skulle följa något som kallas "metodboken" skulle dubbelt så många behöva anställas.

Maskning kan antingen innebära att man arbetar slarvigt eller extremt noggrant och långsamt. På Posten handlar det ofta om att medvetet sortera fel, vilket är svårt att upptäcka. Det kan också innebära att man inte låtsas känna till att felaktiga postnummer inte stämmer.

Spontan maskning är vanligt förekommande, ofta utan att de medverkande tänker på det som en kampmetod. När till exempel företaget inför en ny maskin som man får ont i ryggen av att använda, jobbar arbetarna extra långsamt och slarvigt vid den, och några fler sådana kanske inte köps in.

Men att fysiskt förstöra egendom är också en vanlig strategi:

– Folk har gjort motstånd mot stämpelklockor på många sätt, det är ju lätt att hälla saker i dem så att de inte funkar.

Sabotageaktioner kan ofta ligga ofta i gråzonen mellan lagligt och olagligt. Det brukar vara svårt för företaget att utse någon skyldig. Eftersom det inte är en "officiell" kampmetod, kan både SAC-anslutna och arbetare som är bundna av fredsplikt delta tillsammans.

– Vår första blockad på Posten blev en seger. Kamraterna som var med i SEKO och inte kunde delta i blockaden eftersom de hade fredsplikt, de hjälpte till genom att maska. Vi hade blockerat utdelningen av en stor laddning tunga brev, och lade dem bara i en stor hög. De SEKO-anslutna sorterade dem fel så att de bara åkte runt i cirklar, och vi vann ganska snart och slapp dela ut breven.

Kollektiva uppsägningar

– Att i stor grupp säga upp sig eller hota om det brukar få arbetsköparna att förstå att det är allvar. Senast nu så var det en grupp barnmorskor som sade upp sig, och genast erbjöds de högre lön. Det är förstås viktigt att stå fast vid att de ska återanställa *alla* med högre lön, annars går ingen tillbaka.

Massjukskrivning

– Nu när folk inte vågar strejka vilt har massjukskrivningar blivit vanligare. Men jag tycker inte det är en så bra kampmetod, det blir för passivt, folk går hemma i stället för att agera. En frustrerad stridsåtgärd för folk med fredsplikt.

– Men uppstår en sådan rörelse på jobbet är det klart att man som syndikalist sjukskriver sig i solidaritet, eller varslar om strejk för att göra kravet tydligare.

Byta fack

Slutligen nämner Lennart Markebo en kampmetod som syndikalister inte kan använda, men som en hel del har uppnåtts med:

– Att hota gå med i SAC. Om en hel fackklubb hotar att gå över till SAC, sätter det press på både fackpampar och arbetsgivare. Visst är det tråkigt att de flesta som hotar inte går med i SAC, men samtidigt enormt smickrande. Trots vår litenhet utgör vi en potent fara.

Strejka blockera sabotera

SAC eller LO?

Lennart Markebo om varför det är bättre att gå med i den syndikalistiska fackföreningen än i den reformistiska.

Postsyndikatet delar ut fika medan de pratar med medarbetare under en blockad vid Segeltorp. Blockaden gällde arbetsförhållanden vid lastning och började för flera år sen men blockaden är fortfarande verksam

Varför är det bättre att vara med i SAC än att gå med i SEKO eller något annat LO-förbund?

– För det första får du ett inflytande över ditt fack som du inte får i SEKO.

– För det andra har du minst lika bra grundtrygghet i SAC. Vi på postsyndikatet i Stockholm hart varit jättebra på att utnyttja arbetsgivarnas misstag för att ge folk fast anställning. SEKO ser inte till individers intressen på samma sätt, de sysslar mer med storskaliga kollektivavtal och liknande.

– För det tredje så blir det ingen skillnad i lönen, men SAC-medlemmar har i alla fall möjlighet att vara med i lönesättningsprocessen.

Finns det ingen nackdel att välja SAC som fack?

– Avgiften ligger i allmänhet några tior över SEKO:s, men det varierar mellan olika LS och beroende på hur mycket man tjänar. SAC:s avgifter är betydligt högre än Kommunals och vissa tjänstemannaförbunds, men Metall, Byggnads och Grafiska har mycket högre avgifter än oss.

– LO går ju jättedåligt ekonomiskt, men de vågar inte höja sina avgifter för de är rädda att förlora medlemmar. Eftersom medlemsavgifterna inte täcker verksamheten så lever de på aktiespekulation.

Är det någon idé att vara med i SAC även om man bara är en kort tid på sin arbetsplats eller sommarjobbar?

– Jag tycker ändå det, för det är bra att veta att facket stödjer en om det blir bråk. Man vågar vara lite kaxigare då, och det är en bra erfarenhet att vara med. Dessutom kommer man in i a-kassesystemet.

För den som byter jobb ofta, eller hoppar mellan arbeten, studier och arbetslöshet är dessutom SAC en lämplig fackförening, eftersom SAC är Sveriges enda fack som organiserar alla yrken. På så vis slipper man byta fackförbund stup i kvarten.

Om man redan är med i ett annat fack och ska gå över till SAC, vad ska man tänka på då?

– Säg upp fullmakten att dra fackavgiften direkt från lönen. Vissa LO-fack har sex månaders utträdestid och under den tiden kan man inte räkna med hjälp från dem. Ibland bråkar de som fan om det, men de kan ju inte ta en del av ens lön mot ens vilja. Vad gäller a-kassan är de skyldiga att skicka övergångsbevis inom en månad.

– Andra fack tecknar kollektivavtal med fredsplikt, som gäller för alla medlemmar tills avtalet går ut, även om medlemmen gått ur. Läraravtalet löper i fem år, så en lärare som går över till SAC nu har fredsplikt i 4 1/2 år. Det är ju helt sjukt egentligen. Därför ska man se till att gå ur sitt gamla fack innan de hinner sluta ett nytt avtal.

Mikael Boberg

fotnot: Man blir medlem i SAC-Syndikalisterna genom att gå med i ett LS (lokal samorganisation), t.ex. Göteborgs LS av SAC. Varje LS har stort självbestämmande och sätter själv avgiftsnivån.

Lennart Markebo berättar för Direkt Aktion om en av de många stridigheter som syndikalisterna på posten varit inblandade i. Det är inte alltid så att man har vunnit men genom åren har postsyndikatet skaffat sig ett hårdnackat rykte bland arbetsledningen...
Vi presenterar stolt "Slaget om Tomteboda".

- Det hela började 1992 då ledningen på Tomteboda sorteringsterminal i Stockholm bestämde sig för att de skulle köpa in en ny brevsorteringsmaskin. Att stå vid den maskinen skulle vara ett bullrigt, tråkigt och monotont jobb som ingen egentligen hade någon större lust att syssla med.

Dessutom hade det beslutats att det var den personalen som jobbade natt-passet som skulle sköta maskinen. Som tur var så var en hel del av dem SAC-ansluta så det skulle nog ordna sig. De syndikalistiska postsorterarna menade att det skulle vara mycket bättre om alla personalgrupperna hade pass på maskinen, så att folk skulle slippa slita ut sig. Detta var så klart helt omöjligt enligt ledningen så det återstod bara att sätta hela maskineriet i blockad. Det rörde sig runt en 15 syndikalister som lagligt vägrade gå till maskinen men det fanns ett allmänt stöd då ingen egentligen var särskilt sugen. Första blockaddagen gick alla till maskinen för att där vägra arbeta. De fick då gå tillbaka till sin vanliga manuella sortering som är bra mycket trevligare då man kan stå och småprata medan man jobbar. Vid maskinen var det öronskydd som gällde hela tiden. Varje gång som någon vägrade jobba så skrev cheferna en rapport om arbetsvägran, vilket skrämde en hel del av de som inte var anslutna till syndikalisterna. Våra medlemmar litade dock mer på facket än på några fjantiga rapporter.

Efter en och en halv månad så stängde dock posten ute våra medlemmar från arbetsplatsen. Det stod vakter vid ingångarna och de drog in de elektroniska passerkorten som man behövde för att komma in. Men medlemmarna stod inte sysslolösa. Istället hade de gott om tid för att förhandla och sprida propaganda. Vår syndikalistiska fackförening ställde såklart upp med pengar ur stridsfonden så den uteblivna lönen var inget problem.

Då passade postsyndikatet också på att stämma Posten för att de skrivit rapporter om arbetsvägran då blockaden var varslad och laglig. Det tog nästan ett år innan det kom upp i arbetsdomstolen men å andra sidan så vann de. Domstolen ansåg det var föreningsrättskränkande. 12 000 kr i skadestånd fick också de som fått olagliga rapporter, plus att facket fick en del.

När blockaden till slut drogs tillbaka så var våra medlemmar tvungna att gå och lära sig brevsorteringsmaskinen. Men bara ett par månader så bytte arbetsplatsen chefer och helt plötsligt så genomfördes i princip det förslag som tidigare givits från syndikalisterna. Självklart så nämndes det inte ett ord om att det var deras idé. Det låg nog en hel del prestige från chefernas håll och lurade.

Det här var den första stora lagliga strejken inom Posten som blev ordentligt uppmärksammad. Det hade varit en del smågrejer innan, men efter det här så blev det lite ändring. Förmodligen så hade det gått ut nått slags cirkulär till all arbetsledning inom posten om händelsen, "mucka inte med syndikalisterna" eller nåt. De hade märkbart fått en hel del respekt för oss och vi hade dessutom etablerat oss i postsammanhang.

Ola Brunnström

Frihetlig vecka med spanska anarkosyndikalistister

"De andra facken sitter och jamsar med företaget och köper allt de säger. Det händer aldrig att de tar strid. Det är bara vi i CGT som alltid bråkar."

Några av medlemmarna i CGT på postterminalen i Sevilla: Paco Lara, José María, Ana Cruz och på huk Paco Regatero

I Sevilla blommar jakarandaträden och hela staden är lila. Det är maj och här pågår en frihetlig vecka. Det anarkosyndikalistiska facket CGT arrangerar och programmet med föredrag, utställningar, filmvisningar och musik handlar om nutid och dåtid, ideologi och fackligt arbete, ekonomi, invandring och ekologi, globalisering och tredje världens kamp.

En av de första kvällarna lyssnar vi till tre historiker som berättar om hur spanska staten fortfarande försvårar forskningen om den känsliga tiden kring det spanska inbördeskriget och den anarkosyndikalistiska revolutionen på 30-talet. Arkiven är godtyckliga när det gäller vilka uppgifter som lämnas ut. En annan kväll visas just en film om den spanska historien. Filmen handlar om Casas Viejas - ett mindre samhälle i Andalusien vars minne präglas av massakern mot anarkister 1933, under republiken innan den anarkosyndikalistiska revolutionen började ta fart i landet.

Enligt planerna skulle ett större anarkosyndikalistiskt uppror äga rum i landet, främst emot hungern och fattigdomen. I Casas Viejas väntade man på signalen som aldrig kom. De insåg att det inte skulle bli någon revolution och bestämde sig för att göra sin egen. Man skar av järnvägsförbindelsen och telefonledningarna och grävde upp vägarna så inte polis och stat skulle kunna komma dit och så utropade man den frihetliga kommunismen och brände jordägarnas alla papper, utan att någon person kom till skada.

Men militären kom. Många flydde men femton av anarkisterna vägrade ge sig och höll ett hus i tre dagar mot ett stort uppbåd militärer, tills en militärchef beslutade att sätta eld på halmtaket i huset. Alla brändes till döds. Därefter gick en av byns rika runt och pekade godtyckligt ut folk som anarkister och polisen avrättade dem på plats, utan pardon.

En skamlig händelse och frågan var så känslig efteråt att man till och med bytte namn på byn för att händelsen skulle falla i glömska. Men en del av händelserna filmades i verkligheten av en engelsk filmare som befann sig i Casas Viejas just när detta inträffade och därför finns en del dokumentärt material.

Den kände anarkisten Lucio Urtubia deltog också under veckan och den nyutkomna boken om hans liv, skriven av Bernard Thomas, presenterades. Lucio blev känd för sin hjälp till anarkister som flydde Francos Spanien att få falska papper. Han blev en expert på förfalskningar och förfalskade praktiskt taget allt som gick att förfalska.

Nutiden fanns också med och en av kvällarna behandlade globaliseringen av makten och motståndet, konkret just i Spanien där man mobiliserade till protester mot Världsbankens möte i Barcelona, ett möte som banken sedermera ställde in i rädsla för demonstrationerna. Även fackliga frågor togs upp och över huvud taget var många i publiken på seminarierna fackligt aktiva, väldigt ofta från Postsyndikatet i CGT som har ett av sina starka fästen i Sevilla, men även från andra fack. Anarkismen i Spanien är något alla har en relation till.

Facklig kamp mot bolagisering

Just de här dagarna var också verksamheten intensiv hos Postsyndikatet i Sevilla. CGT har drivit en kampanj mot regeringens inriktning på bolagisering av Posten, något som alla ser som första steget till en privatisering. Man bygger upp ett aktiebolag och när sedan regeringen vill säljer man ut mer än femtio procent av aktierna och så är det inte längre en allmän service.

Alla vet att beslutet kommer att tas men stämningen inne på CGT:s lilla fackkontor på Postterminalen mitt i Sevillas centrum blir ändå mycket upprörd när beskedet kommer. Posten skickar ut en stolt proklamation om att företaget och fackföreningarna har skrivit på avtalet om bolagisering och alla parter är mycket nöjda.

På en bild står företagsledarna tillsammans med de fackliga företrädarna och smilar upp sig inför kamerorna.

- Men kolla på bilden, säger Paco Lara upprört. Det går ju för fan inte att se vilka som hör till företaget och vilka som hör till facket. Och de skall företräda arbetarna!

- Den här bilden skall vi djävlar trycka upp och göra affisch av och peka ut klassförrädarna som säljer ut sina medlemmars intressen, säger han, och pekar på väggen där det bör sitta en sådan affisch.

CGT vägrade som enda fack att skriva under avtalet och de fortsätter att kämpa mot privatiseringsförsöken. CGT var heller inte med vid själva undertecknandet.

- Men i pressmeddelandet säger de inte med ett ord att inte alla fack undertecknande, säger Paco Regatero. Det står bara "Posten och fackföreningarna", vaddå fackföreningarna, frågar han retoriskt, den enda tolkning man kan göra av texten är att det gäller alla fackföreningar.

Han är lika upphetsad som Paco Lara och sitter i telefon och diskuterar deras nästa steg.

En absurd tillställning

CGT har genomfört strejker och demonstrationer sedan planerna konkretiserades förra året. Men CGT har bara tolv procent av den fackliga representationen i hela landet och kan inte ensamt stoppa projektet. Den anarkosyndikalistiska organisationen är dock det största facket av alla i exempelvis Katalonien och Sevilla. Och på ett lokalt plan har man naturligtvis inflytande över de lokala frågorna, anställningsförhållanden, arbetsmiljö, lönesättningar.

- Jag sitter till och med som ordförande i företagskommittén, säger Charo Villarán, och skrattar.

- Det är en absurd tillställning. Här sitter jag. Och där sitter de andra facken. Och där sitter ledningen. Och jag känner det som om det bara är jag som hör till arbetarna och alla andra hör till ledningen. De andra facken sitter och jamsar med företaget och köper allt de säger. Det händer aldrig att de tar strid. Det är bara vi i CGT som alltid bråkar. Och det gör vi dessutom på ett demokratiskt sätt eftersom vi håller stormöten innan företagskommitténs sammanträden och jag kan alltid med gott samvete säga att jag företräder CGT:s medlemmars vilja enligt beslut på stormötet.

- De andra facken representerar ingen över huvud taget, säger Charo.

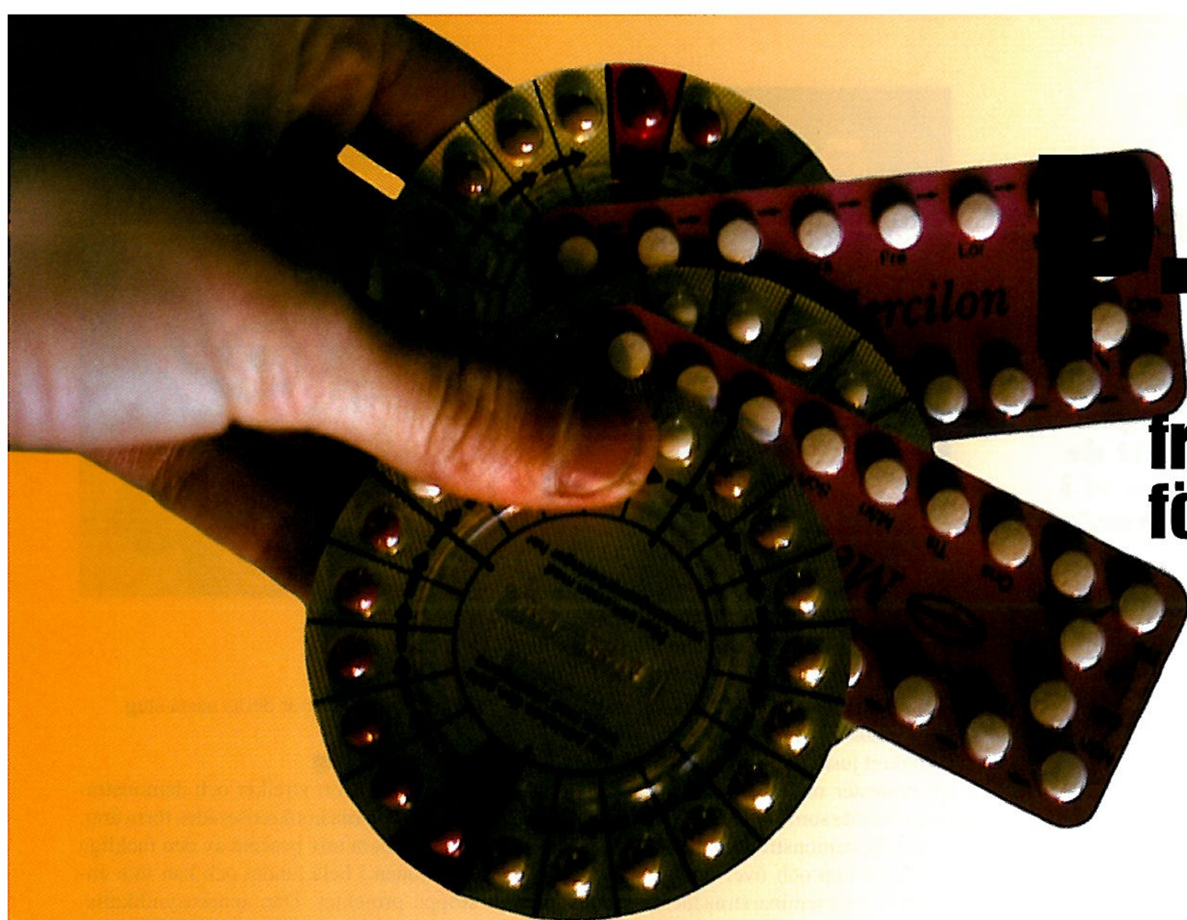
Paco Lara är sur på medlemmarna i de andra facken. Han menar att det finns ett utbrett missnöje bland deras medlemmar, men det är som om de ändå alltid finner sig i vad deras ledning säger.

- Men hela tiden kommer det över medlemmar till oss, säger han. Inte många åt gången, men en då och en då. Det finns en rädsla för anarkismen och för vad vi står för, men nu med det här avtalet så kommer vi att gå ut och visa hur de andra facken säljer ut oss och att det enda fack som fortfarande slåss för de anställda och för en offentlig service är vi.

Som en av fördelarna med avtalet hävdar Posten att man skall göra 8 000 tillfälliga arbeten fasta.

- Men det där är bara nys, kommenterar Paco Regatero. Samtidigt kommer man att säga upp 20 000 anställda och införa mer flexibilitet i sann nyliberal anda. Så det finns ingen som tror på några nya arbetstillfällen.

RONNY STANSERT, SEVILLA

P-piller

frigörare eller förgörare?

Då och då händer det; en kvinna dör av blodpropp, troligen orsakad av p-piller. Nu har på kort tid två unga flickor dött och man frågar sig; hur farligt är det egentligen med p-piller? Kan vem som helst dö av dem? D.A. frågade barnmorskan Kerstin Edblad von Sydow som jobbar på Enskede Ungdomsmottagning i Stockholm.

Är det farligt att äta p-piller?

– De p-piller som de två senaste flickorna har dött är ganska nya, så vi vet ännu inte riktigt om de är farligare än de gamla. Men det kan hända.

Det vi vet om alla p-piller är att de innebär en ökad risk för blodpropp, och det är det man dör av, om den hamnar på fel ställe. Blodpropparna beror på att p-piller innehåller ett hormon som gör att blodet lättare klumpar ihop sig till proppar.

Men hur noga är ni egentligen när ni skriver ut p-piller? Det är väl bara att gå till ungdomsmottagningen och mäta blodtrycket, så får man ett recept. Inte ens en gynundersökning...

– Det som är absolut viktigast när man skriver ut p-piller är att ta reda på om flickan har anlag för blodpropp. Alltså om det finns någon nära släkting som har fått blodpropp innan den fyllt femtio. Vi frågar alltid och det är viktigt att man verkligen vet innan man svarar. För om man har anlag får man överhuvudtaget inte äta p-piller. En av de här flickorna som dog nu hade det, och borde alltså inte ha fått p-piller.

– När någon dör förstoras risken för blodpropp alltid upp av media. Och varje gång är det massor av tjejer som bara slutar att ta sina p-piller och många av dem blir gravida och får göra abort i stället. Och det är illa, för att göra abort är verkligen en stor blodproppsrisk, för att inte tala om andra komplikationer som kan drabba en, berättar Kerstin.

Nej, om man blir rädd och vill sluta använda p-piller, så ska man absolut ta kontakt med sin ungdomsmottagning. Det finns nämligen en hel hög med säkra alternativ.

Vad finns det för alternativ till p-piller, om man inte vill använda kondomer alltså?

– Det som mest liknar p-piller är så kallade mini-piller. Man tar ett piller om dagen helt enkelt. Nackdelen är man måste hålla tiden noggrannare.

– Därutöver finns det p-stavar som man opererar in i armen, och p-sprutor som man kan få på ungdomsmottagningen. Om man inte alls vill använda hormoner kan man sätta in en spiral.

Ingen av dessa metoder innebär alltså någon blodproppsrisk.

Är dagen efter-piller farliga?

– Nej. De innehåller också de här hormonerna, men man måste få i sig hormonerna under längre tid för att risken ska öka.

Hur mycket de olika preventivmedlen kostar beror på var man bor, eftersom de olika länen har olika subventioner. Också kondomer är subventionerade på ungdomsmottagningen och mycket billigare än i affären.

Vet du hur långt man kommit med p-piller för män?

– Det har forskats väldigt mycket om det, och de har nog kommit ganska långt, för jag vet att det finns par som just nu testar p-piller för män. P-piller för män är krångligare att få fram. För kvinnor är det ju bara ett ägg i månaden man ska åt, medan män producerar sperma hela tiden. Det dröjer också ett tag innan de är säkra för spermierna ligger lagrade ett par månader i pungen.

Tror du att pillerna kommer gå att köpa snart?

– Ja, det skulle jag tro.

Men kommer killar vilja använda dem?

– Svårt att säga. Eftersom det ändå är tjejen som blir med barn så gäller det ju att hon verkligen litar på killen, att han sköter det. Men det kan förstås hända att killar börjar äta det för att de inte litar på tjejer, och vill ha kontroll utan att använda kondom. För de har ju ingen sista utväg i form av dagen efter-piller eller abort, om tjejen blir med barn. Det är ju hon som bestämmer.

Men som sagt, tjejer får ta konsekvenserna av graviditeter i större utsträckning än killar. Och killar litar nog på att det får tjejerna att ta ansvaret för preventivmedel helt.

KARIN NYMAN

er

Elinor är 21 och har ätit p-piller i snart två år.
Vågar du fortsätta med p-piller efter alla rapporter om dödsfall som kommit på senaste tiden?

"När man först ser löpsedeln så tänker man förstås "hjälp, det kan ju hända mig också".

Men min andra tanke är ju att man löper så mycket andra risker i livet, risken med p-piller är nog minimal i jämförelse. Tidningarna gillar förstås att förstora upp när någon har dött av p-piller eftersom det har med sex att göra. Det blir som lite som den gamla myten om att tjejer som har sex utan att vilja ha barn ska straffas, att den uppfylls. Och som nu, när det var en 14-åring, så blir det liksom "Och hon var jätteung! Och hade sex!", det måste ju sälja!

Hon åt ju av andra orsaker antagligen. Jag har hört att när tidningarna gör såna här små p-piller-kampanjer går alltid aborterna upp. Det är ju skitdumt.

Jag tror att de som lägger av tänker att de ska använda kondomer i stället, men det blir ju lätt att man skiter i det just när det gäller, av alla möjliga skäl. Så jag skulle inte sluta för att börja använda kådisar. P-piller är enklast, det är ju därför så många använder det.

Konstigt nog är det det alla gnäller på också. Folk som säger att "fan, tjejer ska alltid ta ansvaret och skiten för allting. Här ska de gå och ha hormondepressioner och ömma bröst och killarna slipper undan som vanligt". Men det fattar jag verkligen inte! Visst vore det bra med ett alternativ för män, men huvudsaken är att det finns ett för kvinnor.

Jag skulle aldrig i livet överlåta ansvaret att förhindra graviditet åt någon annan. Om min kille chansade eller glömde skulle det ändå bli jag som fick skiten i form av dagen efter-piller, abort eller till och med en hel graviditet och mödraskap. Det kommer man ju inte ifrån.

Dessutom tycker jag att de som inte gillar att kvinnor får ta allt ansvar verkar ha glömt bort att det handlar om makt också. Makten över reproduktionen är väldigt viktig, det är väldigt viktigt att vi har fått den. Även om det fortfarande finns mer sexuella tabun för tjejer än för killar så vore sexuell jämlikhet fullständigt omöjligt att genomföra utan ett p-piller för kvinnor!

P-pillret måste vara en av de bästa saker som hänt kvinnligheten!"

KARIN NYMAN

FOTO: KARIN NYMAN

Kerstin Edblad von Sydow berättar om p-piller och om medias oansvariga inställning

DA förklarar om p-piller

Det finns många olika sorters p-piller. De innehåller hormoner som gör att ingen ägglossning sker, så det finns inget ägg för spermierna att befrukta. Dessutom blir sekretet i öppningen till livmodern segt, så spermierna får svårt att ta sig förbi.

P-piller ökar risken för blodpropp. Färska siffror visar att av friska kvinnor som *inte* äter p-piller drabbas 1-2 på 10 000 av blodpropp. Av friska kvinnor som *äter* p-piller drabbas 2-4 på 10 000. Det innebär alltså en fördubblad risk, fast risken är fortfarande mycket liten. Och även om man inte använder p-piller kan man alltså drabbas av blodpropp.

Om man äter p-piller kommer mensen väldigt regelbundet, och om den håller på att komma olägligt kan man skjuta fram den ett par dagar. Man kan få lättare depressioner och minskad sexlust också, men i så fall ska man byta p-piller. De flesta brukar hitta något som fungerar bra till slut.

Om man är kille så kan man inte äta p-piller. Men det betyder inte att man inte behöver ta ansvar. Om du har sex med någon, ta ingenting för givet. Preventivmedel var tidigt en stridsfråga för syndikalister och Hinke Bergegren satt i fängelse för att han informerat om kondomer. Då vore det ju skam att inte använda dem nu!

Äter den du har sex med p-piller ta reda på hur hon mår och om det fungerar bra. Fråga ofta! En kille som utgår från att tjejen ska fixa allt har ingen anledning att kalla sig feminist!

Har du undringar, ring eller gå till ungdomsmottagningen, alla där är jättesnälla, man får fika och kondomer och svar, också på fåniga frågor.

Kapitalism

– nytt extra-tjockt nummer av tidskriften **Fronesis**

Adam Arvidsson introducerar
ANTONIO NEGRI och den AUTONOMA MARXISMEN eller operaismo-traditionen

Vi publicerar ett kapitel ur
Negris och MICHAEL HARDTs uppmärksammade bok »EMPIRE«

Saskia Sassen och Tiziana Terranova skriver om
ARBETETS ROLL under kapitalismen av idag

Francois Chesnais och Robert Went diskuterar
ekonomins ANGLOSAXIFIERING och LIBERALISERING

samt ett flertal andra texter...

Beställ ditt exemplar på **www.fronesis.nu**

Eller skriv till: Fronesis, Nätverkstan Ekonomitjänst, Box 31120, 400 32 Göteborg. Detta nr kostar 120 kr.

Brun punsch och blåa

högerextremister organiserar sig på universiteten

Universiteten har alltid varit tillhåll för fascistiska och högerextrema grupper. Fascisternas elitism gör att de ofta satsar extra hårt på att värva studenter, och på så vis få inflytande bland samhällets blivande makthavare.
Direkt Aktion kan nu avslöja att två stycken högerextrema studentorganisationer planerar lansering till hösten: Konservativa studentförbundet och Nationaldemokratiska studentförbundet. Men vi berättar också historien om Heimdal, en studentförening med nazistiskt förflutet där många av dagens moderatpolitiker har fått sin politiska skolning, och om andra exempel på högerextrem studentorganisering i Sverige och utomlands.
Alla texter av: Jonas Nielsen och Rasmus Fleischer

Konservativa studentförbundet

Att det har bildats en främlingsfientlig falang inom KDU, Kristdemokratiska ungdomsförbundet, har uppmärksammats under våren.

"Konservativa nätverket Engelbrekt" bildades av KDU-medlemmar i Värmland som tidigare hoppat av MUF för att organisationen blivit alltför nyliberal på bekostnad av de "traditionella värden" – Gud, Konung och Fosterland – som Engelbrekt vill kämpa för. I praktiken innebär det att Engelbrekt vill motverka aborter och homosexualitet, släppa in färre flyktingar och göra det svårare för personer med utländsk bakgrund att få svenskt medborgarskap. På den senaste punkten använder de nästan exakt samma formulering som det rasistiska partiet Sverigedemokraterna. Samtliga medlemmar är män och de flesta födda kring 1980.

I ett halvår kunde detta blöjkonservativa nätverk verka fritt inom KDU och finansiera sin verksamhet genom KDU Värmland (alltså i praktiken skattebetalarnas pengar, eftersom partipolitiska ungdomsförbund får enorma bidrag av allmänna medel). Under den tiden lyckades de locka till sig en del folk genom sin hemsida – både missnöjda KDU:are och andra. När en rad rasistiska inlägg gjorts på Engelbrekts hemsida, vaknade den centrala KDU-ledningen och hotade med uteslutning.

Bygger rikstäckande studentorganisation

KDU har beslutat att Engelbrekt-medlemmarna får vara kvar, men inte inneha några ledande positioner i KDU. Därför är det troligt att de satsar på att bygga upp något utanför förbundet. Sverigedemokraterna har inlett en charmoffensiv för att locka över utbrytarna till sig, men de verkar inte lyckas. De ledande personerna i Engelbrekt satsar i stället på att bygga upp en rikstäckande konservativ studentförening. Carl-Johan Swärdenheim, ledamot i KDU-Stockholms styrelse, medlem i Engelbrekt och juriststudent, har bildat "Konservativa Studentföreningen Manheim". Hans mål är att bygga upp en klubb för högerextrema studenter vid Stockholms universitet, men hittills har den fungerat som hans enmansprojekt.

Vid högskolan i Karlstad har Björn Herstad bildat en motsvarande förening vid namn "Gautrek". Och den 4 december förra året bildades "Insamlingsstiftelsen Konservativa studentförbundet" av Swärdenheim, Herstad och Charlie Weimers, en av Engelbrekts grundare. Bildandet av en rikstäckande nationalistisk och konservativ studentrörelse är deras mål, och det verkar som om de planerar att lansera projektet officiellt när höstterminen startar.

Virriga 1600-talsidéer

Enligt stadgarna ska förbundet verka enligt valspråket "konservatism, lutheranism, nationalromantik", vilket förklaras på följande sätt: *"Med konservatism avses den dialektiska idealismen. Med lutheranism avses den evangeliska kristendomen. Med nationalromantik avses den götiska ideologin."* Enligt stadgarna är förbundet också *"en del av den götiska rörelsen, och verkar för återupplivande av 'de gamle göters frihetsanda, mannamod och redliga sinne'"*.

Det senare är ett citat från Götiska förbundet, som bildades 1811, och samlade nationalister som var besvikna för att Sverige hade förlorat makten över Finland. Ideologin byggde på 1600-talstänkaren Olof Rudbeck, vars fantasifulla teorier annars mest brukar väcka löje. Nationalisten Rudbeck försökte bevisa att allt viktigt i världshistorien på ett eller annat sätt härstammade från Sverige, och att det svenska kungahuset härstammade i rakt nedstigande led från den bibliska Noas sonson Magog. Rudbecks historieförfalskningar syftade till att legitimera det svenska stormaktsväldet. Det är denna föga vetenskapliga ideologi som Carl-Johan Swärdenheim och Konservativa studentförbundet vill sprida på universiteten.

Det var också en ideologi som hade stor betydelse för svenska nazister på 1930-talet. 1934 bildades, på årsdagen av Olof Rudbecks födelse, den nazistiska organisationen Samfundet Manhem. Verksamheten bestod av såväl "götiska aftnar" där kända nazister höll föredrag, som en gratulation av Adolf Hitler på hans 50-årsdag,

Carl-Johan Swärdenheim, som nu startat "KS Manheim" på Stockholms universitet, kan knappast vara omedveten om namnets anknytning till en klassisk nazistorganisation. Enda skillnaden är ju att "Manheim" har en något mer tysk klang än "Manhem".

I höst får vi se om Konservativa studentförbundet lyckas locka fler än några få förvirrade överklasstudenter.

Direkt Aktion ringde upp Björn Herstad och låtsades vara en student som var intresserad av att gå med i Konservativa studentförbundet.

Är det en högerextrem organisation?
- Ja, vi är ju ett konservativt förbund.

Björn Herstad gör absolut inga avståndstaganden när rasism, högerextremism och liknande kommer på tal.

DA: "Personligen anser jag att homosexualitet är någonting motbjudande."
- Ja, det naturliga är ju kärnfamiljen. Jag kan aldrig acceptera att två män gifter sig, inte kvinnor heller. Det är onaturligt. Det strider mot allt, se på Adam och Eva, svarar Herstad.

Han berättar att föreningen är relativt nystartad och att flera seminarier planeras i höst. Det finns än så länge inte så mycket verksamhet, bara i Stockholm, säger han. Herstad säger att han är aktiv i Engelbrekt, och berättar engagerat om sitt brinnande intresse för filosofen Hegel.

DA: "Jag har hört att KDU börjar bli rätt mesiga."
Herstad (föraktfullt): "De börjar liberaliseras. Framför allt i Stockholm. De är inte konservativa längre, snarare liberala. Socialliberala."

"Se på Adam och Eva" - ett politiskt argument mot homosexualitet, om man får tro Björn Herstad

dunster

KDU:aren Carl-Johan Swärdenheim har bildat en konservativ studentförening, som lånar sitt namn från en känd gammal nazistsekt.

Nationaldemokratiska studentförbundet

Även det rasistiska partiet Sverigedemokraterna försöker bygga upp en studentrörelse. "Nationaldemokratiska Studentförbundet" kommer enligt egna uppgifter att lanseras till höstterminen, och har redan viss verksamhet i Lund och Uppsala. Samtliga ledande är samtidigt framträdande i Sverigedemokraternas ungdomsförbund, men det finns ingen officiell koppling mellan förbundet och partiet.

I Lund blev det en del uppståndelse när sverigedemokraten Björn Söder blev invald i Teknologkårens fullmäktige vid Lunds Tekniska Högskola. Nationaldemokratiska studentföreningen i Lund har också återupptagit traditionen att fira 30:e november, som Skånes rasister tvingats sluta med efter hårt antifascistiskt motstånd. Föreningen leds av Björn Söder, Gabriella Johansson och Richard Jomshof – namnen på de övriga styrelseledamöterna är hemliga.

Nationaldemokratiska studentföreningen i Lund har ett nära samarbete med den rasistiska organisationen Dansk Forums studentgrupp. Det är intressant, för denna grupp är mycket mer öppen med sin fascism än Sverigedemokraterna och försöker inte på samma sätt hålla en demokratisk fasad. I stället framhåller Dansk Forums studentgrupp på sin hemsida att man inspireras av den franske fascistideologen Alain de Benoist och den engelska tidningen The Scorpion, som är ett ledande organ för den terroristiskt inriktade fascisttendens som kallas "tredje positionen".

Nationaldemokratiska studentföreningen i Uppsala leds av Sverigedemokraten Joakim Larsson och försök finns att starta en grupp i Stockholm.

När ordföranden i Härnösands studentkår uttalade sig mot nazism fick han ett hotbrev där han varnades för "ytterligare svinaktigheter". Brevet var undertecknat av Nationaldemokratiska studentföreningen i Härnösand. I brevet uppgav föreningen att man samarbetade med grupperna i Uppsala och Lund, men det är inte belagt att lokalavdelningen existerar annat än på pappret.

När D.A. når Richard Jomshof säger han att "det här måste gå jävligt snabbt..." Att han är så stressad kan bero på att han har många järn i elden — vid sidan av att han är aktiv i Nationaldemokratiska studentföreningen och i Sverigedemokraterna, spelar han keyboard i syntpopbandet Elegant Machinery och leder det asatroende sällskapet "Order of Lidskjalf".

Vad anser du om Dansk forum, som ni har ett nära samarbete med?

– Vi har haft givande diskussioner, bland annat pratat om förhållandet mellan danska och svenska nationalister. Skåne har tillhört Danmark som du vet, ja det kanske låter lite naivt, men...

De uppger att de är inspirerade av tidningen The Scorpion...

– Har jag aldrig hört talas om.

...som är en engelsk nazisttidning.

– Ja, det var ju tråkigt. I så fall kan jag bara beklaga. Det har varken jag eller Sverigedemokraterna eller Stundentförbundet med att göra.

Andra högerorganisationer på universiteten:

Fria Moderata Studentförbundet är den del av moderaterna där de mest extrema åsikterna frodas. Numera är det nyliberalism som gäller, men ett tag på 90-talet, när organisationen hette Fria högerstudenters förbund, flörtade man med konservatismen. FMSF ger ut tidningen Svensk Linje, som bland annat uppmärksammats för att man i en ledare krävde återinförande av den graderade rösträtten, alltså ett system där rikas röster är mer värda än fattigas i riksdagsvalet.

Heimdal (se separat artikel) var tidigare en del av FMSF, sedan de gått ur är den största lokalföreningen Ateneum vid Lunds universitet.

Borgerliga kårpartier finns på flera universitet, mer eller mindre knutna till FMSF. De flesta heter Borgerliga studenter eller Fria studenter.

Kristdemokratiska Studentförbundet är en relativt nybildad organisation med få medlemmar. Den politiska linjen är trogen partiet. I Umeå ställde de i våras upp i valet till studentkåren som kårpartiet Hemlut,

EAP, Europeiska arbetarpartiet, är en liten harmlös sekt som är kända för sina vansinniga idéer om att kolonisera mars. På bland annat Stockholms och Lunds universitet gör de reklam för sina föredrag, som ordnas antingen som EAP eller under täckmanteln Schillerinstitutet. På Lunds universitet har Schillerinstitutet en studentgrupp under ledning av Oscar Porath, en fundamentalistisk katolik som uttrycker sig gillande om den främlingsfientliga tidningen Salt. Han har på något vis lyckats bli redaktör för teologkårens tidning Ad Astra.

Credo, en kristen studentrörelse som står nära EFS (Evangeliska fosterlandsstiftelsen). De har en konservativ hållning i frågor som rör abort och homosexualitet, och är kraftigt Israel-vänliga.

Virtus hette en liten förening som bildades vid Uppsala universitet 1993, och som gav ut en tidning med samma namn. Den var ideologiskt radikalkonservativ och odlade främlingsfientliga idéer. Ledaren var Johan Rinderheim, som numera är Sverigedemokraternas partiideolog. En av medlemmarna ställde vid senaste valet upp som kandidat för Moderaterna i Stockholms kommunval. Numera är Virtus nedlagd.

Nazistgrupper försöker också då och då göra värvningsförsök i universitetsvärlden. I våras har "Föreningen för folkens framtid" (FFFF), en kryptonazistisk grupp som talar om alla folks rätt att styra sitt eget öde (vilket i praktiken ska tolkas som apartheidpolitik) agiterat för statsvetarstudenter i Stockholm. Ledare för FFFF är den före detta Nordlandredaktören Dan Berner, som tidigare har varit i blåsväder sedan han var inbjuden till Umeå universitet för att prata om nazismen.

Heimdal på väg tillbaka till slipsfascismen

Studentföreningen Heimdal i Uppsala bildades redan 1891, och samlade då konservativa studenter som motsatte sig arbetarrörelsens framväxt, kraven på allmän rösträtt och liberala idéer i allmänhet. De gav ut småskrifter som propagerade för starkare militärmakt och patriotism, och 1928 anslöt de sig till Sveriges Nationella Ungdomsförbund (SNU). SNU var ungdomsförbund till det parti som nu heter Moderaterna, men under 1930-talet blev SNU allt mer nazistiskt. Heimdal gick snart ur SNU, eftersom man ville att både nazister och folk som bara var allmänt konservativa skulle kunna vara med.

I Moderaternas officiella historieskrivning heter det att Heimdal tog kraftigt avstånd från nazismen. Så var dock inte fallet. Både 1936 och 1937 var till exempel nazistpartiet SNF:s ordförande inbjuden till Heimdal för att hålla tal.

Ville stoppa judisk invandring

1939 stod en strid om huruvida Sverige skulle ta emot ett antal judiska flyktingar. Många studenter i Uppsala motsatte sig detta, och det hårdaste motståndet kom från Heimdal. En av de ledande i föreningen var vid denna tid Arvid Fredborg, som skrev följande i Heimdals årsbok år 1939: "*Man ska aldrig tro, att vi som sätta Sveriges rasliga enhet som en hörnsten i vår statsbyggnad, någonsin komma att upphöra att bekämpa alla tendenser att intaga flyktingar av judisk eller annan oss främmande ras.*"

Arvid Fredborg blev senare en respekterad högerman. Erik Anners, en annan av de Heimdaliter som protesterat mot judisk invandring, blev moderat riksdagsman och åren 1957-79 redaktör för moderata Svensk Tidskrift.

När Tyskland förlorade andra världskriget lade Heimdal nazismen bakom sig, och sadlade rask om till att bli en allmänborgerlig studentorganisation, nära kopplad till Moderaterna. Någon uppgörelse med det mörka förflutna skedde dock aldrig. Tvärtom, när Heimdal 1991 fyllde 100 år, firades detta med utgivandet av jubileumsboken "1891-1991, ett skapande sekel". De tio författarna lyckades där med konststycket att i inte en enda mening beröra organisationens historiska skuld, dess nazism och antisemitism.

I jubileumsboken skrev kända högerprofiler som fått sin politiska skolning i Heimdal, däribland Uppsala universitets dåvarande rektor Stig Strömholm, och Hans Wallmark, redaktör för den ultrakonservativa ledarsidan på Nordvästra Skånes tidningar.

Moderater med grumliga idéer

"En gång Heimdalit, alltid Heimdalit", säger tydligen de invigda. Med detta menas att de som fått sin politiska skolning i Heimdal behåller den ideologin och de attityderna i hela sitt politiskt aktiva liv. Heimdals jubileumsbok avslutas med en förklaring av detta förhållningssätt: "*Man samlas vid obelisken den 6:e november, man litar mer på andra upplagan av Nordisk familjebok än på tidningarna och man stänger av TV:n när idiotin går för långt.*" Om det stämmer, är det en ganska skrämmande människosyn som många av landets mest kända moderater (se faktarutan) har. Testa till exempel att slå upp ordet "neger" i Nordisk familjebok...

Även om Heimdal under efterkrigstiden har haft en respekterad profil, har den konservativa ideologin bevarats och odlats. Det är ingen slump att det var folk från Heimdal som 1991 bildade den reaktionära diskussionsklubben Konservativa sällskapet. Numera består studentföreningens verksamhet förutom fester och social samvaro av tidskriftsutgivning, kampanjer och torsdagsmöten där kända personer talar. Några som talat i år är MUF-ordföranden Tove Lifvendahl, SSU-ordföranden Mikael Damberg och rikspolischefen Sten Heckscher.

Fram till för ett par år sedan var Heimdal en del av Fria moderata studentförbundet (FMSF). Dessas nyliberala ståndpunkt, som bland annat innebär att de förespråkar fri invandring, gick dock inte ihop med Heimdals ultrakonservativa åsikter, vilket ledde till att Heimdal trädde ur FMSF.

Den sockersöte Niclas Thorselius leder studentföreningen Heimdals marsch tillbaka till högerextremismen.

Kanske är nu Heimdal åter på väg att hamna där man befann sig på 1930-talet, det vill säga i den rasistiska extremhögern. Sedan man klippt banden med FMSF driver Heimdal högerut i snabb takt. Deras nuvarande ordförande heter Niclas Thorselius, och har bland annat skrivit i den högerextrema tidningen Contra. När en annan liknande tidning, främlingsfientliga Salt, började komma ut skrev han följande i Contras debattforum: "*Tidskriften Salt är något av det bästa som hänt Sverige. Det är en kulturtidskrift som vurmar för traditionella svenska värden och inte hymlar med att de inte föraktar Gud, familjen och fosterlandet.*"

Heimdals politiska nämnd leds också av en högerextremist, Fredrik Hardt, som "aktivt engagerat sig i Contras politiska verksamhet" enligt nämnda tidning. När pojkar som dessa leder en inflytelserik organisation som Heimdal, talar mycket för att nästa generation slipsfascister kommer att formera sig i Uppsala.

Några kända moderater med bakgrund i föreningen Heimdal

Anders Björck
riksdagsman (m), f d försvarsminister.
Hans Birger Ekström
ansvarig utgivare av Svensk Tidskrift. Tidigare ordförande i Heimdal.
Olof Ehrenkrona
friherre och moderaternas informella partiideolog.
Sten Nordin
borgarråd (m) i Stockholm. Tidigare ordförande i Heimdal.
Göran Lennmarker
riksdagsledamot (m).
Per Ericson
ledarskribent på Svenska Dagbladet.
Sture Eskilsson
klassisk SAF-ideolog.

(källa: "1891-1991, ett skapande sekel")

Antifascism på universiteten

Naturligtvis ska inte högerextrema grupper kunna använda universiteten som en fristad där den kan föra ut sitt budskap ostört. Det finns flera sätt att organisera sig antifascistiskt på universiteten. SAC-Syndikalisterna har fackliga sektioner på vissa högskolor och universitet. Dessa är öppna både för studenter och för folk som på olika sätt är anställda.
Vid Stockholms universitet finns föreningen Frescati anarkistiska sammanslutning (FAS). En liknande grupp är Göteborgs universitets frihetliga socialister, och i Lund finns socialistiska Smålands nation.

Kontaktuppgifter: FAS: frescatianarki@hotmail.com, SAC-sektionen vid Luleå universitet: ltu.sektionen.lulea@sac.se
Stockholms universitetssektion: kontaktas genom Stockholms LS, stockholm.ls@sac.se

Högerextrema studenters organisering utomlands

USA

I **USA** skedde en explosion av nykonservativa studentorganisationer kring 1980. De har uppstått som en motreaktion mot att alla universitet inte längre sätter den vite mannens historia i centrum för undervisningen, och den hårda debatten som uppstått påminner om ett intellektuellt skyttegravskrig. De konservativa går till angrepp mot den "politiska korrekthet" som de anser råder. I praktiken innebär det att dessa studentorganisationer försöker driva ut all kvinnohistoria, afro-amerikansk historia och påstådd marxism från universiteten. De stöds ekonomiskt av stora företagsfinansierade stiftelser, som finansierar utgivandet av en mängd konservativa studenttidningar. Tidningarna kombinerar intellektuellt högerextrema artiklar med smutskastningskampanjer mot svarta och radikala lärare, vilka i flera fall fått dessa att säga upp sig.

Italien

I **Italien** var det studentdominerade, intellektuella fascistorganisationer som låg bakom 1970-talets blodiga terrorvåg, där hundratals människor dödades. "Ordine Nuovo" var på ytan en studieorganisation, men samtidigt menade de att enda sättet att återupprätta den fascistiska diktaturen var genom att skapa kaos. En mängd bombdåd som vänstern fick skulden för, visade sig senare vara Ordine Nuovos verk.

Frankrike

I **Frankrike** har högerextrema studentrörelser haft stor betydelse för det fascistiska partiet Front Nationals framväxt. På 1960-talet fanns Nationella studentfederationen, som ville bekämpa "marxistisk infiltration" vid universiteten. Ur denna organisation bildades 1968 GRECE, en grupp som försöker återuppliva gamla fascistiska ideal och klä dem i ny, intellektuell skepnad genom att t ex ersätta ordet "arier" med "indoeuropé".

Dessa högerextrema studentorganisationer har fungerat som ideologiska platskolor både för politiker som fortsatt göra karriär i respekterade borgerliga partier, och för Front Nationals aktivister.

Annons Stockholm

Studiecirkel i autonom marxism

kommer att hållas Stockholm under höstterminen. Vi läser och diskuterar gamla och nya texter där arbetarklassens självständiga kamp står i centrum. Öppen för alla utomparlamentariska socialister. Inga speciella förkunskaper krävs.

För mer info, skriv till
sabotage@motkraft.net
arr: Stockholms autonoma marxister

Finansrappare är ändå rätt skeva

Rapparen Master P äger ett oljebolag. Det anses allmänt vara ganska tufft, kanske som kompensation för att han är dålig.

Men det är ändå ganska konstigt att själva ägandet ses som så positivt. Jag kan inte tänka mig att folk skulle tycka det var tufft om Investor köpte ett nytt bolag, eller när Carl Bildt röjer väg för nya oljefält.

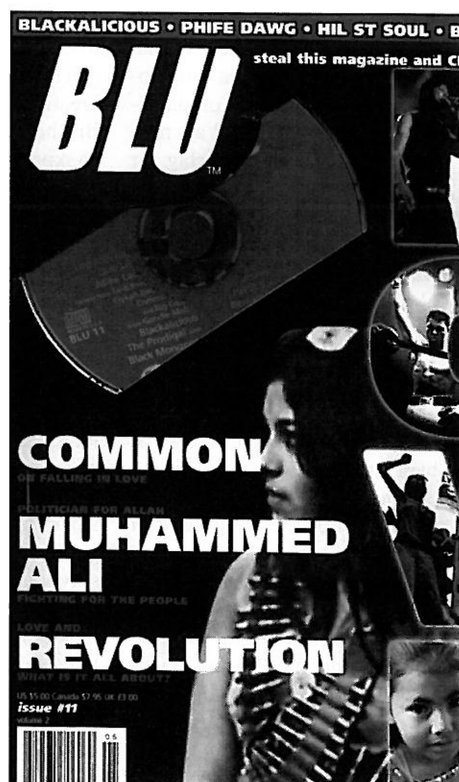
Varför tycker dom att det är så bra när hiphopstjärnorna bygger upp finansimperium, och varför känns det nästan rebelliskt? Det är främst för att det är enormt provocerande för överklassen i USA när någon snorunge från ghettot helt plötsligt kommer upp sig, och kanske till och med tjänar mer än dom! ("makin' more money then they ever make", som Eazy E skulle säga). Deras framgång blir som ett bevis för att den dåliga situation som många svarta amerikaner lever i inte är någon naturlag utan att den systematiska rasismen ligger bakom. Den kommer man inte ifrån ens när man blivit stor artist, eller som Capone-N-Noreaga säger: "I still get harassed and searched up like y'all". Snutar som visiterar och jävlas med folk för deras utseende är enormt vanligt och att svarta utgör en majoritet av dom dömda för narkotikainnehav och liknande, trots att de är i minoritet bland användare beror just på detta.

Så det blir liksom kvar en sorts gemenskap mellan de nyrika och de som är kvar.

Men blir det inte bara en lite modifierad amerikansk dröm av det hela? Att räddningen ur kapitalismens helvete skulle vara att ta sig upp individuellt? Det är klart att det bästa vore kollektiv kamp, men den amerikanska vänstern – särskilt den svarta – krossades ju med alla repressiva medel som fanns under 70- och 80-talen. Den gick under genom mord, splittringspolitik och permanenta undantagslagar. Men att slänga ut polisen ur kvarteret är ofta en ren överlevnadsfråga – det såg vi tidigare i vår när Connecticut protesterade mot att den elfte killen på några år blev mördad av snuten. Ur sådana händelser kan det växa en politisk rörelse, det man märker i hiphopen är artister som Dead Prez, tidningar som Blu och skivetiketter som Raptivism. Raptivism ska göra samlingsskivor om olika politiska frågor, den första skivan heter No more prisons. När man hör en sådan bra skiva och sitter och läser Blu, så inser man att finansrapparna är rätt skeva ändå.

CHRISTIAN TENGBLAD

Not: Den revolutionära hiphoptidningen Blu finns knappt i några affärer, men kolla in www.blumag.com

Ungsyndikalister bränner hemma

Syndikalistiska Ungdomsförbundet i Luleå ger sig in i debatten om äganderätten till musik, höga skivpriser och så kallad piratkopiering. De gör det genom att upplåta dator och CD-brännare till allmänheten, och erbjuda vem som helt att kopiera sina favoritskivor.

– Vi tycker att musik ska vara gratis och tillgänglig för alla, inte bara för de som har råd. Ett annat mål är att protestera mot upphovsrätten och äganderätten, kommenterar en medlem i SUF-Luleå i den debatt som satts igång i klubbens gästbok.

– Målet med grejen är att ge dem som inte har tillgång till en brännare att få tillgång till det så de kan bränna själva. Sen är det upp till var och en vad man tycker är rätt och fel. Vi står endast för friheten att kunna välja.

Kopiering av musik har blivit en brännhet fråga sedan CD-brännare datorprogram som Napster har gjort det möjligt för många som inte har råd att betala de skyhöga CD-priserna att få tag på musiken på andra sätt. Vissa band, som Public Enemy och Radiohead, har välkomnat utvecklingen och sett den som ett sätt att bryta musikindustrins makt. Andra, som Dr Dre och Metallica, har inte accepterat att alla som lyssnar på dem inte betalar, och stött musikindustrins försök att stämma ihjäl Napster med en armé av advokater.

Nu håller Napster på att bli en kommersiell betaltjänst, men en mängd efterföljare har dykt upp. Johan i SUF-Luleå tipsar om en ersättare som heter Gnucleus (www.gnutelliums.com).

Att bränna skivor riskerar att bli dyrare i sommar, eftersom tre stora tillverkare i USA har förvarnat om prishöjningar med upp till 350 procent. Men för den som tar hjälp av SUF-Luleå för att kopiera musik är det å andra sidan det enda som kostar. SUF-klubben står för dator, brännare och instruktioner. Ännu har dock inte verksamheten kommit igång på allvar.

– Själv tror jag det beror på att människor i det här räddhågsna jävla samhället inte vågar ta kontakt med främlingar, säger Johan i SUF-Luleå.

Men en vild debatt har rasat på SUF-Luleås hemsida. Några anser att hemmakopiering av musik berövar fattiga musiker på deras levebröd.

– Det finns ingen tankeverksamhet bakom det här, bara skvättig populism, precis som när nyliberaler bjuder på sprit. Ska arbetare arbeta utan lön? Om musiker inte ska kunna leva på sin musik, varför ska då andra kunna göra det? skriver signaturen Wombat, och fortsätter:

– Man delar upp individerna i samhället i "närande" och "tärande". Musiker ses som lata smitare som inte har tillräckligt tråkiga jobb för att förtjäna lön. Systematisk piratkopiering dödar förmodligen alternativ musik i längden.

En SUF:are invänder att det idag bara är de som har råd med dator och har kunskapen som kan bränna skivor hemma, och att man därför vill ge andra den möjligheten, och överlåta valet av vilka artisters skivor det är rätt att kopiera till andra.

Om SUF-Luleås aktion är laglig eller inte är oklart. Själva hänvisar de till upphovsrättslagen, där det står att "var och en får framställa enstaka exemplar av offentliggjorda verk för enskilt bruk".

– Vi har tolkat det som att det borde vara lagligt om man bränner skivan själv, alltså inte låter någon göra det åt en. Och vi tillhandahåller ju endast utrustning och instruktioner, säger Johan Örlander till Yelah.net.

– Vi vill betona att vi genomför detta utan något som helst vinstintresse, vi hjälper till med utrustning och instruktioner helt gratis.

MIKAEL BOBERG

D.A. kommentar

Upphovsrätten skyddar kapitalet, inte musikerna

Piratkopiering kan döda musikindustrin. Men är det inte samtidigt ett hot mot de arbetare som försörjer sig som musiker?

Det regelverk som förbjuder kopiering av musik, text, bild och datorprogram kallas upphovsrätt. Den som spelar en skyddad låt måste betala en summa, som upphovsmannen genom organisationen STIM får en del av, men skivbolag och musikförlag tar också sin del av kakan.

Ofta är det musikerna, låtskrivarna och kompositörerna som framhålls när den gällande upphovsrättslagstiftningen försvaras. Inte bara skivbolagsbossarna, utan även till exempel musikerförbundet i LO, hävdar att upphovsrätten är till för att skydda musikernas intressen. Grejen är bara att det inte är sant.

Upphovsrätten gäller i 70 år efter upphovsmannens död. I praktiken innebär det att om du nu är 20 år och skriver en låt, är det inte fritt fram att använda den förrän 70 år efter att du har dött, alltså förhoppningsvis en bra bit in på 2100-talet. Naturligtvis är det en absurd regel, och ingen kan påstå att den skyddar musikernas försörjning. Möjligen deras efterlevandes, men går det egentligen att moraliskt försvara att den halvtaskiga artisten Ziggy Marley ska tjäna pengar på att hans farsa Bob Marley gjorde fantastiska låtar?

Tvärtom så skapar upphovsrätten en hel del problem för musiker, och fungerar som en bromskloss för kreativiteten. När jazzbandet Jack Brothers från Göteborg skulle göra en skiva med kraftigt omtolkade låtar av den avlidne saxofonisten John Coltrane, hotades till exempel Coltranes änka med stämning, för att hon inte uppskattade deras spelstil. Varför i hela världen ska hon - eller någon - ha rätt att förbjuda någons tolkning av en låt?

Ännu mer problem skapar upphovsrätten för musiker som sysslar med hiphop och annan samplingsbaserad musik. De små slingor som de "stjäl" och placerar i ett annat sammanhang måste de antingen betala för (om de har ett rikt skivbolag) eller hoppas att ingen upptäcker. Hade det inte varit bättre att inte betala, men att ange källan, så att den som gillar det kan köpa originalet?

I sådana fall blir det dessutom uppenbart att förbundet mot sampling är anpassad till en viss typ av (vit) musik som bygger på individuellt skapande, och slår mot (svart) musik som bygger på kollektivt skapande och blandning.

Det är uppenbart att upphovsrättslagstiftningen inte är till för att skydda musiker, utan för att kamma in vinst till musikindustrin. Men det betyder inte att det är problemfritt att avskaffa den. Musiker är ett arbetaryrke som andra och inte bara en hobby. Att några få kända band tjänar miljoner, är ingen ursäkt för att försvåra för de musiker som har svårt nog att klara sig.

I praktiken har dock piratkopiering lett till att små, okända band lyckats slå igenom och sälja fler skivor, medan det är Backstreet Boys och Eminem som möjligen sålt färre skivor.

Den som fördömer piratkopiering springer musikindustrins ärenden. Dessutom ska man vara medveten om att piratkopiering används som slagträ av de som önskar se ökad kontroll och övervakning av Internet.

Eftersom vi lever i ett kapitalistiskt samhälle är det nödvändigt att avgöra från fall till fall om det är rätt eller inte att göra egna kopior av något. Men i ett större perspektiv är det absurt att någon kan hävda äganderätt till idéer. Ett aktuellt exempel på det är hur en grupp läkemedelsföretag i våras, som hade patent på bromsmediciner mot HIV, försökte förbjuda Sydafrika från att använda piratkopior av medicinen, trots att det var för att rädda människoliv. En internationell opinion tvingade läkemedelsindustrin att backa, men strider om så kallad "intellektuell egendom" kommer säkerligen bli allt vanligare i framtiden. De rika länderna försöker bibehålla sitt teknologiska försprång mot de fattiga genom att förlänga patenttiderna, vilket förbjuder dem från att använda aktuell teknik.

Då blir det självklart vilken ståndpunkt vi måste inta som socialister: Nej till äganderätt av idéer, oavsett om det gäller musik, läkemedel, programvara eller varumärken. Att allt mer av det som är värdefullt för kapitalisterna går att kopiera utan nämnvärd kostnad, kan tyda på att kapitalismen börjar bli föråldrad som ekonomiskt system. Piratkopiera mera!

Första maj jorden runt

Första maj-firandet sker bekant även på ett internationellt plan. Regnet öste ner över demonstrationsdeltagarna i Argentina. Anarkistisk karnevalstämning rådde i Polen. Och i Storbritannien förväntade sig borglig press att de frihetliga skulle skapa "upplopp" och "förödelse" när protesterna i själva verket gick mycket lugnt till och började med en cykeltur på morgonen.

Ett hundratal personer samlades i Buenos Aires under parollen "För en klasskampens första maj, skapa ett folkligt motstånd nerifrån!" Deltagarna kom från olika grupper och sammanslutningar. Organisatör var anarkistiska Organización Socialista Libertaria (OSL).

Tyvärr förstörde regnet den tekniska utrustningen och alla tal fick hållas per megafon.

I Warszawa dök många lokalavdelningar från Polska Anarkistfederationen (FA) upp och cirka 1500 personer förenades i den största frihetliga första maj demonstrationen på flera år. Det karnevalinfluerade tåget attackerades senare av polis och flertalet aktivister slogs blodiga. Men enligt deltagare fick knappast polisen den respons de hoppats på.

- Istället för att upplösa demonstrationen fick deras utfall ett stort antal åskådare att ansluta sig till oss, sade FA i ett uttalande till yelah.net.

En stor gata blockerades också som protest mot ingripandet.

Mellan London Brigde och King's Cross i England genomfördes en cykelprotest på över 500 personer riktad mot den nedsmutsade och massiva trafiken i London.

I Spanien demonstrerade anarkosyndikalister och sjömän tillsammans. De visade stort missnöje mot arbetsgivarna och storfacken Comisiones och UGT. Både sjömansfacket CUT och syndikaliska CNT ansåg att dessa har utarbetat en metod som i praktiken tillåter fler osäkra anställningsformer.

JONAS NIELSEN

Brittiska polisen skyddade nazister och stoppade antifascister

5 maj hindrades brittiska antifascister av polis när de försökte stoppa en olaglig nazistdemonstration. Polisen ingrep dock inte mot de cirka 40 nazistsympatisörerna från National Front (NF) eftersom de ansåg att deras styrka på 500 poliser inte var tillräcklig.

NF planerade att genomföra marschen i Oldham på grund av en del skriverier som förekommit i pressen där. Ortens tidningar har bland annat påstått att "våldsamma asiatiska gäng" har tagit över vissa områden där vita inte är välkomna.

Enligt gruppen Anti-Nazi League (ANL) har det dock bara förekommit våld från asiaternas sida då de varit tvungna att försvara sig mot rasistiska fotbollshuliganer. Samma källa uppger också att ett flertal personer från terroristgruppen Combat 18 ska ha rört sig på Oldhams gator och pubar under lördagen den 5 maj. Brittiska nyhetsbyrån AP meddelade även att "elva vita och fem asiater" greps senare under dagen. Om de förstnämnda var antinazister eller nazistsympatisörer framgick inte.

JONAS NIELSEN

Tar tidningen slut aldeles för fort?

Köp gamla nummer fyll i talongen på baksidan

Visst skall ungsyndikalisterna engagera sig i Attac!

Till en början hyste vi en misstänksam aversion mot Attac, till stor del beroende på den frälsarstatus denna organisation fick inom delar av vänstermedia. Men man måste ta Attac för vad det är, utan några illusioner om att denna messianska uppenbarelse skulle vara den kraft som slutgiltigt försköt klasskampens positioner till arbetets favör. Huvuddelen av vårt politiska arbete sker inom renodlade socialistiska organisationer, och kommer att så förbli, men Attac kan fylla två viktiga funktioner.

Dels bryta upp sekterism och organisationsfetischism inom vänstern. I Gävle var det en nog så radikal iransk marxist som menade på detta, som tröttnat på 20 års bittra och meningslösa strider inom den iranska vänstern. Attac kan just bli ett forum för en bred vänsterdiskussion utan förutsättningar och låsta positioner, i alla fall på lokal nivå, då man har möjlighet att gå in och verka utan några revolutionära illusioner. Entrering av partister, från t ex (v), börjar allt mer skönjas men det får tiden utvisa om det stryper de möjligheter som trots alls ges.

Dels föra fram en generell systemkritik av världskapitalismen utan att stämplas och ignoreras som "kommunistpropaganda". Verkan inom Attac kan öppna upp en allmän kritik för en bredare publik, men för att få till stånd en sådan diskussion krävs det också att vi som sitter inne på kunskapen och alternativen engagerar oss och lyfter fram dem på möten, seminarium och gatan. Att överfokusera på de tre grundläggande krav som Attac ställer upp är att snedvrida diskussionen, oavsett hur man förhåller sig till dessa hamnar man för eller senare i en allmän diskussion om samhället och alternativen. För oss som människor och socialister är det helt uppenbart att vad den allmänna programförklaring som uppställts av Attac kräver i praktiken innebär socialism och planekonomi.

Det finns idag en tydlig tendens inom delar av Attac att fjärma sig från radikalare aktivister genom att utdefiniera dem som huliganer och våldsverkare för att erhålla platsen som medias gullgosse och en möjlighet till så kallad dialog med makthavare. Denna linje är förkastlig och tragisk, det vill vi understryka, men skall vi lämna över en potentiell möjlighet för framflyttade positioner till socialliberalerna?

Organisationen befinner sig fortfarande i ett uppbyggelsearbete på gräsrotsnivå, där kan vi inom den radikala vänstern finnas och försöka fokusera på meningsfull verksamhet istället för att anpassa sig till journalisternas dumdryga diskussion om våld/icke-våld, som tyvärr delar av Attac gjort. Attac-Malmö har t ex skrivit in en radikalpacifistisk ståndpunkt i stadgarna. Den typen av anpassning är kontraproduktiv och farlig.

Slutligen vill vi påpeka det faktum att blir det så att kritikerna av Attac får rätt i sin helhet, vad spelar det för roll? Vi har inget att förlora utom äran och lite tid, ingen har påstått att detta skulle vara den gyllene möjligheten för den internationella arbetarklassens befrielse. Men däremot kan det mycket väl förhålla sig så att fokus på den övergripande dagordningen förskjuts en aning i progressiv riktning. Ett litet steg är alltid ett steg.

ABE BERGEGÅRDH
Medlem i SUF-Gävle och
styrelseledamot i Attac-Gävle
ERIK HJÄRTBERG
medlem i SUF-Luleå och
styrelseledamot i Attac-Luleå

Debatt

RAPPORT FRÅN PALESTINA

Andreas Malm berättar om sprängda hus och blödande kamrater från ett palestina som i decennier terroriserats av Israel

När man närmar sig Jerusalem på vägen från Tel Aviv ser man – om man tittar riktigt noga – en klunga med små hus på en slänt. Husen är gjorda av sten, de vilar mellan buskarna på slänten. Men hur man än anstränger blicken när man åker där på vägen upp mot Jerusalem så ser man inga människor bland husen – för här bor inga människor längre. De som bodde i byn Lifta bor där inte längre. Husen gapar tomma.

I februari 1948 – i februari, tre månader innan arabstaterna förklarade krig mot Israel – angrep de sionistiska styrkorna Lifta. De sprängde en buss på väg mot byn så att tolv människor dog. De attackerade byns café med maskingevär och granater, och när invånarna satte upp en magert beväpnad milis för att försvara sig krossades den. Till slut hade människorna i Lifta inget val. De tvingades göra det som de sionistiska styrkorna kommit för att få dem att göra: fly. Ge sig av i panik från sina hem.

För 53 år sedan pågick katastrofen som värst: granaterna regnade över de palestinska städerna och byarna, karavaner av utblottade bondefamiljer jagades över kullarna av den framryckande armén, det ena huset efter det andra huset tömdes. Katastrofen tillkom inte av en slump eller av en serie olyckliga omständigheter. Massfördrivningen var nödvändig för att sionismen skulle kunna nå sitt mål: en judisk stat i Palestina. Eftersom befolkningsmajoriteten var palestinsk i det land som skulle bli en judisk stat, eftersom palestinierna ägde den jord som skulle ges åt de judiska immigranterna måste palestinierna fördrivas. Det var grundvillkoret för att sionisterna överhuvudtaget skulle kunna bygga sin stat.

Världens största flyktinggrupp

Ett flyktingläger är per definition någonting tillfälligt. I ett flyktingläger bor man under en kort och begränsad tid, tills man åter kan slå sig ner i sitt hem – det ingår i själva begreppet. Men för palestinierna gäller inga normala definitioner. De har bott i flyktingläger i 53 år. Föreställ er mardrömmen: 53 år i flyktingläger! 53 år i tält och sedan cementlådor, 53 år utan avloppssystem eller asfalterade vägar, i trånga, överbefolkade gytter av misär där man inte känner sig hemma. Det är under sådana förhållanden de lever nu, människorna från Lifta och alla de andra byar och städer som tömdes när Israel kom till.

Palestinierna är världens största flyktinggrupp, och de har en rätt att återvända. De har en rätt att välja om de vill flytta tillbaka till de platser de flydde ifrån. Denna rätt är fastslagen av FN, i resolution 194. Ändå finns det de som förkastar den, som menar att den är omöjlig, utopisk eller till och med farlig. De framför en rad argument. De säger att det inte finns plats för de palestinska flyktingarna i det land som idag heter Israel. Så hur kommer det sig då att Israel gör allt för att locka judar från Ryssland, Kuba, Sydafrika, USA att komma och bosätta sig där? För dem finns det tydligen plats. De påstår att eftersom de flesta flyktingars gamla hus inte längre står kvar kan man inte tala om en rätt att återvända. Men vem påstod att kosovoalbanernas rätt att återvända gick upp i rök när serberna brände upp deras hus? De menar att rätten att återvända har preskriberats nu när det gått så lång tid som 50 år. Och samtidigt tillerkänner de judar en självklar rätt att återvända efter 2000 år! Nej, det finns inget hållbart argument mot rätten att återvända. Det finns bara hycklande försök att legitimera rasismen – den rasism som säger att landet är till för judar, men *inte* för palestinier.

Konfiskerad mark

Frågan om rätten att återvända är ett lackmustest. Det visar om man verkligen betraktar palestinierna som människor med samma rätt som alla andra, det avslöjar om man prioriterar staten Israels exklusivt judiska karaktär framför rättvisa och jämlikhet – rätten till återvändandet ställer allting på sin spets. Å ena sidan den sionistiska matematiken – ingen judisk stat med de palestinska flyktingarna i landet – å andra sidan de mänskliga rättigheterna. Här måste man välja.

Men det betyder också att rätten att återvända inte kan förverkligas förrän styrkeförhållandena och den politiska situationen i Mellanöstern har förändrats totalt. Idag gäller kampen något annat. Idag gäller det att hejda katastrofen – för den fortsätter. Genom sin ockupation av Västbanken, Gazaremsan och östra Jerusalem driver sionismen sitt projekt vidare: att beröva palestinierna deras land. Ångvälten rullar vidare; palestinierna får sin mark konfiskerad för kolonier som ständigt sväller och expanderar, deras vatten leds bort till bosättarna eller in till Israel, deras olivträd rycks upp med rötterna – och deras hus rivs! Varje dag rivs palestinska hus, och föreställ er familjen, se den framför er där den ligger i sitt hus och sover, eller äter sin mat, eller ser på sin TV. Plötsligt hör den hur en israelisk schaktmaskin närmar sig eller hur en stridsvagn påbörjar sin beskjutning. Familjen kastar sig ur sitt hus, och överlever förhoppningsvis. Huset läggs i ruiner. I denna händelse sammanfattas relationen mellan sionismen och det palestinska folket som den har varit under de senaste femtio åren. Och denna händelse äger rum, den äger rum idag – katastrofen fortsätter, och vad gör världen?

Jag var nyligen i Palestina. Natt efter natt vaknade jag av ockupationsmaktens stridsvagnsbeskjutning mot palestinska bostadsområden. Jag gick in i de sönderbombade husen och såg badkaren som förvridits i konstiga grimaser, toalettstolarna som krympt till en tärnings storlek. Jag såg de monstruösa schaktmaskinerna stå och vänta på att få åka in och skövla flyktinglägren i Gaza – men jag såg också någonting mer. Jag såg en vägran att ge upp. Jag mötte en vilja att kämpa till sista blodsdroppen. Det största miraklet är inte att det palestinska folket har överlevt den katastrof som pågått i femtio år, utan att de fortsätter att slåss mot den mäktigaste fiende man kan tänka sig. Denna fiende har försökt med gummikulor och tårgas. Den har försökt med skarp ammunition och krypskyttar, med attackhelikoptrar och pansarbrytande raketer. Den har prövat att strypa de palestinska städerna genom att sätta stopp för all trafik in och ut, den har rensat bort träd längs vägarna och rivit hela byar. Den har experimenterat med besinningslösa massakrer och precisionsavrättningar av ledarna för det palestinska motståndet – men intifadan fortsätter. Detta är ett folk som inte kan besegras. Detta är ett folk vars rättigheter inte låter sig begravas. Detta är ett folk som kommer att fortsätta kämpa tills den sista israeliska flaggan på Västbanken och Gazaremsan har halats, tills den sista bosättningen har tömts, till den sista kvadratmetern av det ockuperade Jerusalem har återlämnats.

Den stolthet, den känsla av att vara människa med värdighet som bär upp denna vägran att kapitulera och istället fortsätta kämpa vad det än kosta må - är en förebild för all världens människor. Därför säger vi att intifadan visar vägen.

Intifadan har visat för världen att palestinierna aldrig kommer att gå med på att sluta något mer avtal med Israel om det inte i sin första paragraf slår fast ett omedelbart och totalt tillbakadragande från de ockuperade områdena. Det kan hända att deras ledare går med på någonting mindre, men de – de palestinska gräsrötterna – kommer aldrig att göra det.

Väpnad kamp

Intifadan utmanar ockupationen, och den gör det med väpnad kamp. Med väpnad kamp åsamkas ockupationen kostnader. Med väpnad kamp meddelas kolonisterna att om de vill leva ett tryggt liv så får de bo någon annanstans – och det är bara så ockupationen kan bringas på fall. Historien visar att den ockupationsmakt som inte utmanas befäster sitt grepp om det erövrade landet. Men den ockupation som möts av motstånd tar förr eller senare slut. Därför är det rätt av palestinierna att skicka sina stenar – och kulor – mot ockupationens infrastruktur.

Men det är väl ändå en extremistisk ståndpunkt? Är det extremistiskt att anse att ett ockuperat folk har rätt att bekämpa sin ockupationsmakt med alla nödvändiga medel? Är det extremistiskt att anse att norrmännen hade rätt att ta till vapen mot den tyska ockupationen, att kuwaitierna hade rätt att slåss mot Irak, att vi svenskar skulle ha rätt att bilda en väpnad motstånd-

Palestina behöver stöd utifrån och kan inte vänta, syndikalistiska ungdomsförbundet i Stockholm visade sitt stöd under årets 1:a maj demonstration

srörelse om Sverige erövrades av en främmande makt? Nej, det är inte extremistiskt. Det kallas palestinskt terrorism men i all internationell lagstiftning sägs det öppet och klart att den ockuperade äger en rätt att befria sig. På ockupation är militant motstånd den mest naturliga, civiliserade och rättfärdiga reaktionen. Därför måste vi göra som vi gjorde med Vietnam på 70-talet: ta ställning *för* den palestinska kampen.

Men liksom alla andra kämpande folk i historien behöver palestinierna stöd. De behöver solidaritet för att kunna upprätta sin stat på Västbanken och Gazaremsan, med Östra Jerusalem som huvudstad. Varifrån kommer detta stöd, denna solidaritet att anlända till palestinierna? Ja, vissa tror att det är den israeliska fredsrörelsen som kommer att ge det avgörande bidraget till att ockupationen hävs. Och visst – det finns en israelisk fredsrörelse. Det finns israeler vars analyser av sionismens karaktär överträffar det mesta som palestinier skrivit, det finns grupper som utför hjältemodiga aktioner mot den egna militären på de ockuperade områdena. Men låt oss inte ägna oss åt självbedrägeri.

Varje medborgares ansvar

Verkligheten är tyvärr sådan att den vanlige israelen inte rörs i ryggen av bilderna på rivna palestinska hus. Den vanlige israelens inställning under denna intifada har varit: ge palestinierna vad de tål och lite till. Opinionen är i allmänhet totalt oansvarig och samvetslös, och fredsrörelsens inflytande är ytterligt marginellt.

Det är ett stort misstag att invagga sig i illusionen om att den förändring som kan sätta stopp för ockupationen – och därmed våldet – kommer att komma inifrån Israel. Nej, förändringen kommer att komma utifrån. Den kommer att komma genom att omvärlden sätter press på Israel och isolerar landet ekonomiskt, politiskt och kulturellt tills ockupationen upphör, precis som man gjorde med Sydafrika på 1980-talet. Den israeliska ockupationsmakten har intressen här, i Sverige. Den har en ambassad i Stockholm, den har en turistbyrå och den säljer sin frukt i alla matvaruaffärer. Mot det här borde den svenska regeringen agera, men som vi märker har den ingen som helst avsikt att göra det. Den fortsätter sitt medlöperi med de sionistiska förbrytelserna. Och när en regering ägnar sig åt medlöperi faller det på medborgarnas axlar att agera. Det är då vårt ansvar att uppsöka den israeliska ockupationsmaktens intressen och påbörja isoleringen när ingen annan gör det – för katastrofen måste stoppas! Palestinierna kan inte vänta mycket längre på stöd och solidaritet! Vi måste gå före, och vi har en metod: direkt aktion.

ANDREAS MALM

Sommartips

Går du och suktar efter en sommartop från Designtorget? Se i stället hur snabbt och enkelt du viker ett solliv av en vanlig palestinasjal!

Röd eller svart spelar ingen roll. Sexigt och revolutionärt på demonstrationen, festivalen eller grillpartyt!

1.

Vik palestinasjalen diagonalt. Dra isär snibbarna som pekar uppåt något.

2.

Knyt ihop snibbarna som pekar uppåt bakom nacken med hjälp av tofsarna på sjalen.

3.

Lägg hörnen på sjalen om ryggen, sträck tyget så att det blir så slätt som möjligt och knyt ihop runt midjan. Klart!

Debatt, beröm och

Debatt

Påsse: "Jag är ingen judehatare!"

Jag har alltid tyckt att det är idiotiskt att dela in folk i raser och klassa människor utifrån en sådan bestämning. Rasism och nazism är ett fruktansvärt problem och jag anser att vi alla har ett stort ansvar för att bekämpa sådana yttringar. Därför blev jag chockad av att se mig beskriven av Erik Mellsjö i denna tidnings nr 1/2001 som en antijudisk konspirationsteoretiker.

Han hävdar att det inte råder något tvivel om att många judehatare och konspirationsteoretiker är medlemmar i JAK. Det han tycks basera denna uppfattning på är två saker. Dels att jag för många år sedan, på ett möte i Malmö mot nyliberalismen, höll ett föredrag om ekonomi utan ränta och inflation. Dels att jag är ledamot av styrelsen för JAK.

Vid detta föredrag kom jag att nämna något som jag hade hört en kort tid innan. Jag förklarade att det var nytt för mig och att jag inte hade tagit ställning till det. Det jag hade hört var en konspirationsteori och jag borde inte ha nämnt något om det eftersom jag inte hade tillräcklig kunskap för att kunna bedöma dess värde. Idag vet jag att nazisterna skapade ett falsarium som de kallade Sion Vises Protokoll som de använde i sin propaganda mot judarna.

Mellsjö skriver som om jag tagit ställning för denna teori när jag i själva verket avfärdar den. På denna obefintliga grund hävdar han dessutom att det finns många judehatare i JAK när sanningen snarast torde vara raka motsatsen. När jag läser hans artikel ser jag inte är ensam om att drabbas av hans lättvindiga fördömanden. Genom att tillämpa den retoriska tekniken "guilt by association" misstänkliggör han inte bara JAK utan också Nej till EU, Miljöpartiet, lokala bytesringar och ett antal andra organisationer.

Jag önskar att han hade frågat oss alla om vi verkligen är judehatare innan han skrev sin artikel för då hade den aldrig blivit skriven.

Marianne Påsse
Styrelseledamot i JAK

Självklart konspirerar överklassen

I förra numret av Direkt Aktion, nr 1/2001, har Erik Mellsjö skrivit en artikel under titeln *"Aromaterapi och judehat"*. Till största delen går Mellsjö igenom högerfalangen inom new agerörelsen, men i förbigående ger han sig också på konspirationsteorier – vilket fick mitt kritiska öga att vakna.

I likhet med stora delar av vänstern tycks Mellsjö anse att det som han i artikeln kallar *"konspirationstänkande"* är felaktigt i sig och dessutom något slags uttryck för galenskap. Jag citerar: *"Galenskaperna går ut på att jorden styrs av olika hemliga grupper – Bilderberggruppen, Illuminater, Trilaterala kommissionen med flera – där politiker, företagsledare och andra mäktiga tillsammans skulle sitta och i hemlighet planera världens framtid."* Om vi exkluderar Illuminati så är de två andra exemplen de facto existerande organisationer, om den saken råder ingen tvekan. Bilderberggruppen (härefter BBG) grundades i maj 1954 och har haft möten varje år sedan dess. Från att från början ha varit en samtalsklubb för ett sjuttiotal ledande direktörer, bankirer och politiker har gruppen nu växt till cirka 110 medlemmar.

Att det diskuteras viktiga och stora frågor inom denna klubb råder det knappast någon tvekan om. Den amerikanske oljedirektören och diplomaten George McGhee berättade till exempel i sina memoarer att Romföredraget, grunden till dagens EU, fick sin ursprungliga form under BBG-mötena. Men trots allt detta är BBG en i vänsterkretsar rätt okänd rikemansklubb, så jag tar mig friheten att dra upp en annan som kanske är mer känd, nämligen World Economic Forum (WEF). I likhet med BBG träffas World Economic Forum på årlig basis, nu senast i Davos, Schweiz där de hälsades med kraftiga protester och demonstrationer från olika vänstergrupper. I WEF sammanstrålar 1000 av världens ledande affärsmän med 750 väl valda politiker, akademiker och medieägare för att under ett par dagar gå på seminarier, diskutera, lyssna på föredrag och självklart också skapa kontakter och göra informella överenskommelser.

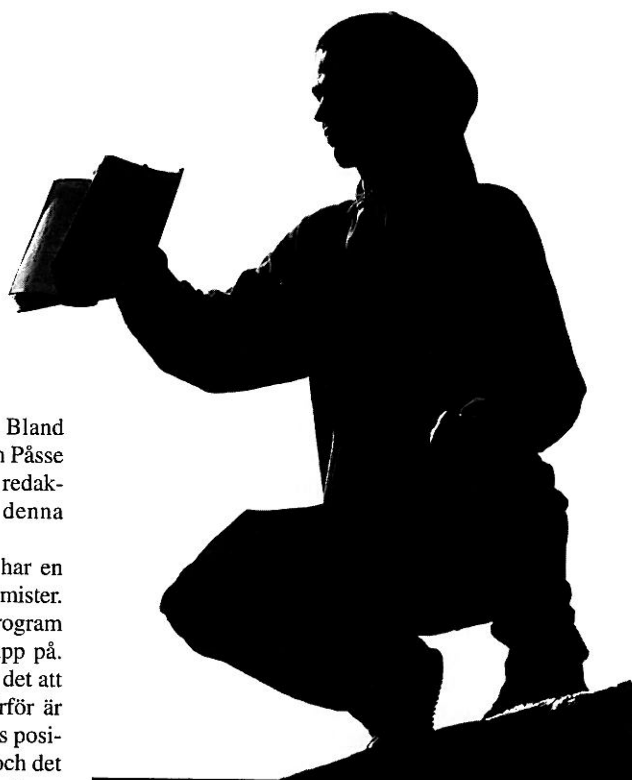
BBG och WEF är långt ifrån de enda rikemansklubbarna som finns, även om de tillhör de största och mest kända. Men mönstret är detsamma för de flesta. Människor från samhällets olika maktsfärer träffas på någon gemytlig ort för att utanför medier och vanliga människors insyn – göra vad? Vissa new age-anhängare och en del andra vill gärna tillskriva dessa slutna sällskap i stort sett all makt i världen. Man tänker sig att här sitter all världens mäktiga personer och gnuggar händerna medan man drar upp långtgående planer på hur mänskligheten ska förslavas och jorden läggas under dem. Och även om den bilden nog är en aning överdriven, är det lika dumt att bara rycka på axlarna åt dessa sällskap och att låta bli att studera, kritisera, och motarbeta dem.

Liksom vänstern har slutna grupper som emellanåt och när det krävs agerar illegalt (AFA, temporära aktionsgrupper osv.) har också överklassen slutna grupper som agerar för de mål som de anser är relevanta. Att avfärda den möjligheten är att tillskriva borgarna en högre moral eller starkare hederlighet än vänstern, och det betvivlar jag är riktigt. Det klassiska exemplet på borgerliga hemliga sällskap är väl annars karteller, som är någon slags rikemansvariant på den syndikalistiska registermetoden. Olika företag inom samma bransch går ihop och sätter ett lägsta pris som ingen säljer under.

Det man också bör ha i åtanke är att överklassen är en minoritet. De lagar och aktiviteter som gynnar deras plånböcker är i opposition till arbetarklassens, dvs. majoritetens, intressen. Och som jag ser det finns det i huvudsak två sätt för borgarna att få igenom sina intressen. Det ena är att bombardera befolkningen med vilseledande propaganda som syftar till att få vanliga människor att ta parti för saker som egentligen är emot deras egna intressen. Å andra sidan finns det beslut som är så pass impopulära att de skulle vara ytterst svåra att genomföra med allmänhetens vetskap, och då är det väl bara att göra det i det tysta – dvs. konspirera. Precis som Sverige under många år samarbetat med NATO trots att vi aldrig gått med eller ens tagit upp frågan på allvar. Precis som sossarna registrerade kommunister. Precis som Schengenavtalet på något märklig sätt smögs igenom utan någon större debatt eller uppmärksamhet i medierna.

Reformister tror att det går att arbeta inom systemet. Vi revolutionärer tror inte det. Jag tror inte heller att borgarklassen anser att ett laglydigt beteende är det bästa när det gäller att verkligen skapa förändring. Som klass har de inget intresse av att följa lagar och förordningar annat

skamlösa påhopp

Svar från redaktionen:
Att Påsse vid ett möte mot nyliberalismen i Malmö 1998 inte visste vad Sion Vises Protokoll (SVP) var för något må vara henne ursäktat. Liksom att hon fortfarande är okunnig om dess historia, SVP skapades 1905 av den ryska tsarens hemliga polis, Okhrana. Att Påsse däremot inte reagerar på ett dokument som påstås skildra hur en grupp judar planerar världens framtid finns det inga ursäkter för annat än ren dumhet.

Så till frågan om judehatare i JAK. Detta baseras inte allena på Påsses klavertramp vare sig i Malmö -98 eller det faktum att det på bgw.net (se D.A. nr 1/01, s. 12-13) fanns en text av Påsse. Och av andra JAK:are också för den delen, till exempel tog Bosse Ljungqvist, som Påsse hållit föredrag med, initiativ till ett upprop på denna mycket suspekta sajt. Bgw.net innehöll inte bara texter mot ränta utan även för astrologi och annonser för Jüri Linas högerextrema böcker.

I likhet med många andra JAK:are är Påsse aktiv inom LETS (lokala bytesringar). Bland LETS "resurspersoner" återfinns förutom Påsse även en Anna Elfversson som var med i redaktionen på tidningen Nexus (mer om denna högertidning står också i förra D.A.).

JAK, liksom Nej till EU och LETS, har en mängd krav gemensamma med högerextremister. Det finns ingenting i JAK:s ideologiska program som en nazist inte skulle kunna ställa upp på. Däremot har de en gemensam nämnare i det att de som bekant är räntemotståndare. Därför är det inte förvånande att se JAK omnämnas positivt i högerextrema diskussionsgrupper, och det vore märkligt att anta att de som skriver dessa inlägg inte är medlemmar i organisationer vars ideologiska mål de fullständigt delar. Må vara att dessa organisationer inte nödvändigtvis delar medlemmarnas alla politiska mål.

ERIK MELLSJÖ

Skriv till Direkt Aktion,
Box 6507,
113 83 Stockholm.
E-post: direkt.aktion@motkraft.net

än när de passar dem själva. Kapitalister har inte någon moral som de slaviskt följer; de är jävligt pragmatiska när det gäller att öka profiten. Även om lagarna i stort stiftas av och för överklassen, tvingas politikerna ändå till viss del ta hänsyn till folkopinionen. Därför blir det ett enkelt och naturligt steg att försöka genomarbeta och förankra förslag utanför mediernas insyn, för att sedan snabbt kunna klubba igenom dem utan att riskera några större reaktioner från allmänheten.

Att prata om konspirationer är farligt för makteliten. Själva idén säger nämligen att makten är längre bort än vi vanliga dödliga tror. Kanske spikas inte ens samhällets agenda i riksdagen. Till viss del, hur stor är det svårt att säga, görs det kanske i slutna sällskap där vi som arbetare inte äger tillträde. När man inser detta kan det inte finnas kvar någon tilltro till parlamentarism, reformer eller det etablerade samhällets kanaler för förändring. Kvar blir direkt aktion, gräsrotsmobilisering – en tilltro till vår egen klass, till våra egna medier och vår egen styrka. Och även om klassmedvetandet bland arbetare med åren blivit allt mer diffust ska vi för allt i världen inte tro att överklassen lider av samma åkomma. De *är* klassmedvetna. De känner säkerligen till principen om klassernas kamp; de vet att det är vi mot dem – att deras rikedomar står i opposition till det stora flertalets välstånd. Om vi tror något annat är vi naiva, tragiska offer för deras propaganda om demokrati och samförståndsanda.

V.V. LESTER

Städare och medlem i SUF

Svar från redaktionen:
Att Bilderberggruppen liksom Trilaterala kommissionen existerar tvivlar jag inte på. Skillnaden mellan mig och Lester är betydelsen vi tillmäter dem. Lester menar lyckligtvis inte att världen styrs av diverse rikemansklubbar, en åsikt jag förvisso håller för galenskap, men han tillmäter dem ändå ett tämligen stort inflytande. På dessa rikemansmöten diskuteras förmodligen saker som knappast ligger i arbetarklassens objektiva intresse, och visst skulle även jag gärna se deras protokoll.

Men ur ett socialistiskt perspektiv är konspirationstänkandet trams. Kapitalismen är inte detsamma som en grupp cigarrökande gubbar i höga hattar, lika lite som den kan reduceras till några få storföretag eller till Världsbanken och WVF eller för den delen Industrialists Roundtable. Den som tror det har blandat ihop karikatyr och analys. Kapitalismen är ett ekonomiskt system, en social relation som genomsyrar hela samhället.

Därför är det farligt att odla illusioner om att krossandet av kapitalets institutioner är detsamma som krossandet av kapitalismen. Detta ekonomiska system är nämligen något mycket mer än bara summan av sina delar. Den enda verkligt effektiva antikapitalismen är därför den som utövas i den ekonomiska basen. Allt annat är idealism.

Ibland framställs hela nyliberalismen som en stor konspiration uttänkt i styrelserum och slutna sällskap. Detta synsätt återfinns tyvärr även bland vänstern emellanåt. Ideologiska förändringar som exempelvis nyliberalismen är ett uttryck för förändringar i samhällets bas. I fallet nyliberalismen beror det på övergången från ett fordistiskt- till ett toyotistiskt produktionssätt.

Den som på allvar tror att dynamiken i världens utveckling består i att hundra mäktiga män fattar beslut som sedan genomdrivs utan motstånd, är naiv och extremt idealistisk. Makt är inte något som en liten klick på toppen utövar mot den stora massan, utan något mycket mer komplext än så. Även om en grupp som Bilderbergarna, IMF eller WEF skulle elimineras skulle inte kapitalismen försvagas.

Enkla förklaringsmodeller, som att alla missförhållanden är listigt uttänkta av en ondskefull konspiration, riskerar att leda analysen käpprätt åt helvete, och kan dessutom som vi har sett få naiva vänstermänniskor att samarbeta med antisemiter och högerextremister.

Konspirationsteoretikerna artikulerar småborgarens frustration över att kapitalismens verklighet inte är så perfekt logisk som den är på pappret. För honom måste orsaken till monopolism, klasskonflikter, ränte- och skattetryck, uppläsningen av traditionella värden och finanskapitalets nyckfulla svängningar ligga i att bankirer, kommunister och judar i hemlighet slagit sig samman för att förslava mänskligheten och upprätta en Ny Världsordning.

En sådan analys bär vänstern låta knäppskallehögern ha för sig själv.

ERIK MELLSJÖ

Blodet flödar i en poetisk teatervärld

Först ett avhugget finger, sen en fot. Sen ett öra, sist tar vi huvudet. Terroristfamiljen slaskar "luftblod" i hinkar, utövar utpressning och drömmer om en romantisk bilsemester. Denna familj innehåller bara några av de karaktärer vi får möta i Darling Desperados föreställning "En vacker värld", ett action- drama av Sergi Belbel som spelats under våren på Teater Galeasen i Stockholm.

"En vacker värld" är en föreställning om livet och döden och hur människor påverkar varandra genom sina handlingar. Om jag agerar våpigt, blir jag förlåten allt korkat jag gjort? Om jag gör något grymt, blir jag då en ond människa? Om jag dödar idag, vad händer imorgon? Frågorna haglar från scenen och publiken får svåra nötter att knäcka. Där sitter vi och ser den fula kvinnan, som aldrig fått uppskattning, kärlek eller respekt, tröttna och bli seriemördare. Vad man ändå förstår henne! Och när den 12-åriga terroristflickan sitter med den döda gisslan och både poetiskt och naivistiskt talar om döden är nästan inte ett öga torrt. Alla dessa människor som ryms i "En vacker värld", visst känner man med dem. De är precis som vi, fast snäppet värre, eller kanske inte?

Blodet flödar på scenen, men bara verbalt. Scenerna är korta, med snabba byten och mycket humor. Teater är som att gå på bio, fast när det är riktigt bra skådespelare och allt sker tre- fyra meter framför dig, då är teater hundra gånger bättre! Hela föreställningen har en enkel och vacker, lite cirkusinspirerad scenografi. Här rör sig människor mellan himmel och jord till stämningsfull musik. Darling Desperados har alla bollar i luften; humor, poesi och nattsvart allvar lyckas de ro i hamn, dessutom i en fint balanserad blandning. Kanske mycket tack vare alla duktiga skådespelare, många påtagligt unga. Kända som roller i "Pappas Flicka"(Maria Simonsson), storebror till Adam i "Adam och Eva" (Ola Isedal) och supande tonåring från Norrland i "Fucking Åmål"(Alexandra Dahlström) visar de sig ha långt större kvaliteter som skådespelare än anat. Vad tänker Dramaten och Stockholms Stadsteater på när unga, duktiga regissörer och skådespelare finns framför näsan på dem?

ANNA SÖRENSON

Uppvigling och gnäll

Mediakritik ligger i tiden. I år kommer två omtalade böcker i ämnet ut på svenska. Den ena är Naomi Kleins "No Logo", den andra Robert McChesneys "All makt åt medierna - eller ge folk vad folk vill ha". Delvis berör de samma ämnen. Men medan No Logo på ett nyskapande sätt sätter in medier och varumärken i ett brett perspektiv tillsammans med arbetsvillkor, motkulturer och utomparlamentarisk aktivism, håller sig McChesney till ett ganska snävt fält.

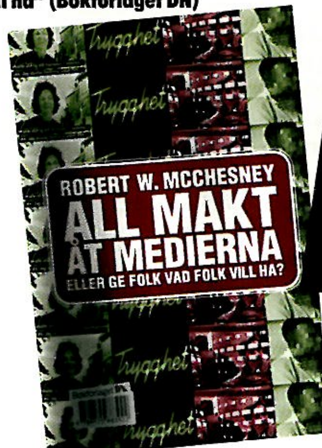
Och medan No Logo med rätta har utnämnts till "en klockren politisk bibel", blir "All makt åt medierna" på sin höjd en blek kopia. I No Logo beskriver Naomi Klein en ekonomi där immateriella värden som varumärken har allt större betydelse och där stora företag koloniserar allt mer av det kulturella utrymmet i samhället. Men hon nöjer sig inte med att klaga, utan berättar också om nya motståndsformer, både kulturella och gatubaserade. Välskrivet, övertygande och uppviglande. No Logo har fått en enorm betydelse som tolkning av den vänster som fick sitt genombrott med demonstrationerna mot IMF-mötet i Seattle 1999. Men naturligtvis ska inte boken läsas som en "bibel" på så vis att man därmed lägger vardagskampen i skolor och arbetsplatser åt sidan.

Robert McChesney har däremot något trött över sig. Han gnäller på att journalistiken i USA sker på storföretagens villkor och att några få företag styr hela medievärlden. Men han är främmande för aktivism, utan föreslår i stället en statlig "mediereform", som ska hindra koncentrationen av makten i monopol. Sannerligen ett traditionellt amerikanskt förslag. I USA har man ända sedan slutet av 1800-talet försökt förbjuda ekonomiska monopol med på pappret kraftfulla lagar – utan resultat. Det ligger i kapitalismens natur att makten koncentreras till allt färre företag, och dagligen rapporterar ekonominyheterna om företagssammanslagningar.

McChesneys förslag lär därför inte tilltala fler än en och annan trött sosse, och boken har inte ens skuggan av den sprängkraft som finns i No Logo. Dessutom finns en konservativ underton i boken. McChesney verkar tycka att allt nytt är dåligt, särskilt Internet. Läs då hellre No Logo, som i sin engelska version bland annat kan köpas genom Arbetaren. Det ryktas att en svensk upplaga kommer på Ordfront i höst, men eftersom de översättningar av hennes texter som hittills dykt upp i Sverige har varit förfärliga, kan nog den engelska utgåvan rekommenderas för den som inte ser språket som ett hinder.

MIKAEL BOBERG

Naomi Klein: "No Logo" (www.nologo.org)
Robert McChesney: "All makt åt medierna – eller ge folk vad folk vill ha" (Bokförlaget DN)

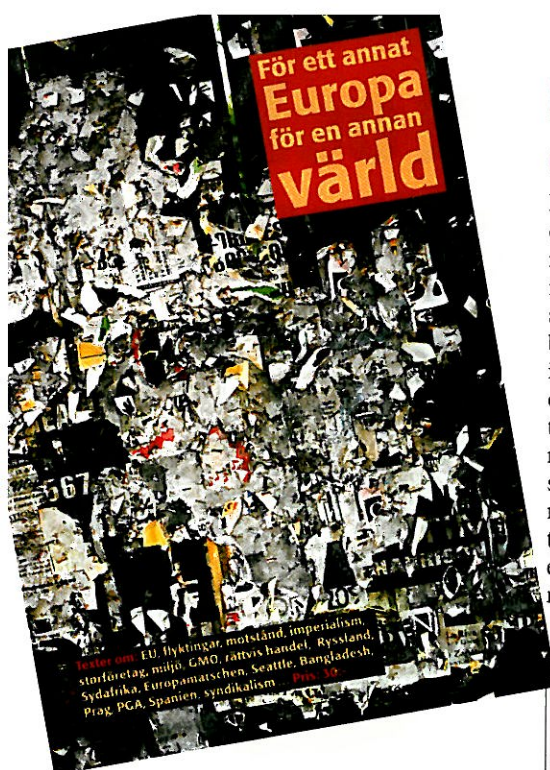
Yelah blickar framåt

När jag fick Yelahs, en anarkistisk nättidning, nyutgivna bok "*2000-talets vänster – en antologi om socialismens utveckling*" i handen tog mitt hjärta ett extra skutt. Denna bok har jag nämligen gått och väntat på ett bra tag nu. Inte för att jag visste att Yelah skulle publicera en bok eller för att jag på något sätt visste vad den innehöll. Nej, det jag väntat på var ett försök att väcka liv i den fullständigt avsomnade vänsterdebatten. Allt för länge har det varit tyst inom vänstern. När det har diskuterats har det antingen handlat om den egna organisationen eller om gamla ideal. Missförstå mig inte nu, det är inget fel med gamla ideal. Vi behöver dem som grund för att kunna gå framåt. Men vad som saknats är en diskussion om framtiden, det är ju där vi kommer att spendera resten av våra liv. Därför anser jag att denna bok är läsvärd. Främst för er som har varit aktiva i ett par år och kan er teori/historia rekommenderar jag att läsa boken, som (enligt mina förhoppningar) kan vara en början på en konstruktiv debatt om vänsterns framtid och vägval.

Boken handlar om vänsterns framtid, men ska jag vara helt ärlig så ger ingen av de nio medverkarna intrycket av att sitta med den ultimata lösningen. Det är mycket löst snack och endast få konkreta förslag. Men även om läsaren inte finner en ny frälsare så finns det ett och annat guldkorn inbakat i annars rätt harmlösa texter. Vad som dock gör boken speciell är den oerhörda bredd som finns representerad. Här finns hela den skala av inriktningar som är så typisk för Yelah. Allt från vänstersossar till revolutionärer, idealister och materialister, partianhängare och anarkister osv. Den enda gruppering inom vänstern som lyser med sin frånvaro är kommunistpartiernas anhängare, men så är de ju inte särskilt kända för att se framåt. Denna bredd är det som i slutändan gör boken värd sina 50 kronor, var för sig är texterna inget att hänga i granen men tillsammans ger de just den debatt som saknas.

JONAS SVENSSON

Nödvändigt häfte om global kamp

På 96 sidor med bästa layout får vi äntligen en ordentlig genomgång om den senaste tidens mest brännande fråga, globaliseringen. Häftet ifråga är SAC:s "För ett annat Europa – För en annan värld" som lanseras som en del av förberedelserna inför Gbg 2001, men som definitivt kommer att vara aktuellt långt efter att demonstranterna har åkt hem. Över 20 författare, debattörer och aktivister medverkar och resultatet är en oerhört varierande och mångsidig beskrivning av EU, globaliseringen och motståndet mot nyliberaliseringen. Texterna tar upp allt från ekonomiska och sociala till ekologiska aspekter. Till skillnad från det normala har man också lyckats komma ifrån eurocentrismen som annars är så vanlig.

Här får man i klartext veta hur kapitalismens framfart (i form av EU, WTO och liknande organisationer) påverkar det dagliga livet utanför västvärlden, i Afrika, Sydamerika, Asien och Östeuropa. Men läsaren får också en genomgång av vilka konsekvenser nyliberalismen innebär för oss här i Sverige och Europa. Till detta kommer beskrivningar om motståndet som har ägt rum tidigare och som äger rum idag. Detta gör att häftet är peppande och man riktigt längtar efter att få komma ut på gatorna och göra sin del i arbetet för socialism och frihet. Varje person som känner att de behöver argument och fakta kring frågorna om globalisering bör fördjupa sig i detta häfte.

JONAS SVENSSON

Häftet kan beställas från uinfo@sac.se

Skandaltidning på högsta nivå

"Alla mina tankar är reproduktioner. Allt jag tänker och någonsin har tänkt, det har någon annan redan tänkt, nedtecknat, utvecklat. Jag är en idiot, och det slår mig, en sorts koprofag."

Så sammanfattar tidningen Butter sitt fjärde nummer. I tidningen kan vi läsa om FN:s sanktioner mot Irak, en artikel där filmregissören Wolfgang Petersens verk jämförs med nazistiska propagandafilmer, en serie, ett flertal noveller, mediakritik samt redaktionens interaktiva manifest. Detta är en kulturtidsskrift, eller fanzine, uppkäftigt, vänster och genomtänkt, fast utan PK-pekpinnar. Eller som deras egen slogan lyder: *"Som Norrskensflamman – fast vänster"*.

I redaktionen sitter bland andra Mattias Alkberg som annars är känd från bandet Bear Quartet. De flesta medverkande skriver under pseudonym.

Trots att tidningen endast har en upplaga på 150 ex, har den vållat en del mindre skandaler i Luleå. En av de medverkande fick till och med sluta sitt jobb som kulturskribent på den borgerliga lokaltidningen Norrbottens Kuriren på grund av sin medverkan i Butter.

Litteraturkritikern Jonas Thente hyllade däremot Butter på Dagens Nyheters kultursida. På detta svarar den (fiktiva?) ansvarige utgivaren Filippa Näslund att hon inte har *"någon som helst glädje av att förekomma i dylika neo-fascistiska sammanhang"* samt att Thente *"uppenbarligen inte har förstått en bokstav, något som till stor del har att göra med att han gått i särskola hela sitt liv"*.

Pretentiöst och tråkigt menar vissa – humor på högsta nivå tycker jag själv.

ERIK HJÄRTBERG

Butter #4/2001
butter_no1@yahoo.se
Prenumeration (4 nr) kostar 150 kr

Reine Dissar & Peppar skoningslöst

Husgudarna sviker

D-et få-r i-i-nte vara s-sant. Rösten stockar sig och ögonen tåras. Halvkvävd av rörelse placerar jag mitt darrande finger på searchknappen på stereon, och spolar allt i förhoppningen att det ska dyka upp något väl värt att lyssna på. Ända sedan jag hörde deras fantastiska "Opus nocturne" 1994 har jag troget följt Marduk och de har varit mina husgudar. När andra favoriter har ballat ur och blivit softa så har jag lugnt kunnat invänta nästa släpp med Marduk. Allt i förvissningen om att de alltid överraskar med innovativt rårens. Därför har jag svårt att uttrycka min besvikelse när de nu dragit ner på tempot högst betydligt. De spelar nu tyngre och långsammare. OK, det är kanske inte så oväntat men det är sannerligen inte vad jag förknippar med Marduk. Det finns visserligen en och annan snabb låt men de är i minoritet och håller inte heller samma höga Marduk-klass som de tidigare alstren.

Endast vid sjunde spåret vaknar de till liv igen. Det våldsamma gitarrljudet låter då som vanligt som en svärm brasilianska mördarbin, trummisen bankar hämningslöst på trummorna och de får till den suggestiva känslan av annalkande fara och en hotande ondska som har varit så utmärkande för Marduk. Men sen övergår de till att spela tråkig doommetal igen utan klös och energi. Kanske vill de förnya sig, kanske tycker de att det inte går att utveckla den snabba variant av black metal de spelat förut längre. Jag vet inte men jag blir förvånad om inte majoriteten av deras fans blir besvikna över detta steg i deras karriär. Det låter nämligen inte som mina gamla favoriter längre.

Marduk: "La grande danse macabre"
(CD, Regain records)

Kliniskt ren dynga

Det här låter som en blandning av Fear factory och den bedrövliga musikstil som populärt brukar kallas neometal. Det här bandet har inget som helst eget utan tycks mest spela det här för att det är den här sortens musik som går hem i staterna. De har fått till en kliniskt ren ljudbild som helt tar bort känslan av att det här ska kännas äkta och levande. Jag antar att de bara är ute för att tjäna snabba flisen men jag blir endast grovt besviken.

Diecast: "Day of reckoning"
(CD, Now och never records)

Kaos, larm, våld och gallskrik

Första livstecknet från Sveriges okrönta mästare av grind/noise på många år. Deras senaste platta tyckte jag var dålig enär de i sin iver att föra så mycket oljud som möjligt glömde att skriva låtar. Det är fortfarande kaotiskt och larmigt men nu finns det i alla fall en enhetlig låtstruktur. De har fortfarande inga låttitlar och sångaren formar fortfarande inga ord utan bara står och gallskriker. Då det här rör sig om våldsam grind/noise är det ingen platta som jag bara kan uppmana vem som helst att gå och köpa men lyssnar du på grupper som Fear of god (får absolut inte förväxlas med metalbandet) och Cripple bastards är det här definitivt något för dig. Ett tecken på ålderdom kunde jag dock notera hos mig själv. För 8 år sedan hade den här plattan snurrat dygnet runt. Nu nöjer jag mig med att konstatera att den är bra men den lär sannerligen inte åka upp ur skivbacken i tid och otid.

Arsedestroyer: "XXX! TEENASS REVOLT! XXX"
(LP, bolag okänt)

Blyklump i skallen

Jösses! Är det så här det känns att få en blyklump i skallen? Här snackar vi tung (och då menar jag verkligen tung) hardcore med massiva gitarrer och rå sång. Den här plattan är dock väldigt nyanserad och har både inslag av klassisk musik och till och med en säckpipa med på plattan. Det känns dock inte töntigt eller krystat utan förhöjer känslan av ett aggressivitetsutbrott. Emellanåt använder sig sångaren också av vanlig sång som jag normalt sett avskyr men här passar den in och tillför musiken ytterligare dimensioner. En platta som först golvar en och sedan bara växer vid varje lyssning.

Blood has been shed: "Novella of uriel"
(CD, Ferret music)

Frihet, förnuft och franska fascister

Timbro, som bildades 1978 av SAF och Industriförbundet, fungerar som en akademisk propagandaorganisation och lanserar filosofiskt och ideologiskt material. Med huvudparollen "Frihet, förnuft och framtidstro" ställer man krav på ökad marknadsanpassning, bedriver antisocialism och kritiserar ofta feminismen. Men antisocialismen har också skapat samröre med extremhögern. Direkt Aktion undersökte högerns tankesmedja.

Både Birgitta Kurtén-Lindberg och Mattias Bengtsson är inblandade i den konservativa propagandaorganisationen Timbro som fortsätter sprida allehanda högerblaj i våra bokhandlar och skolor
FOTO: BERTIL WÖLLNER

Timbros ägare är Näringslivets Fond, som i sin tur finansieras av Svenskt Näringsliv och Industriförbundet. Timbros uppdrag är att verka för marknadsekonomi, fri företagsamhet och privat ägande. I det avseendet kallar de sig marknadsliberala. Men de har också publicerat skrifter med "borgerlig utgångspunkt" och även gett ut böcker av kristdemokrater. På Internet publicerar de också artiklar med mycket varierande kvalitet på Smedjan.com. Ofta har förlaget pekats ut av vänstern som enormt betydelsefullt, som ett enormt hot. Men det har varit betydligt överdrivet. Böckerna klarar sig knappt på marknaden. Däremot har Timbro har haft en representativ funktion med intellektuella ambitioner. Timbro har varit någonting att visa upp, någonting att skryta med.

Högern till angrepp

Inte sällan demoniseras motståndare: i november förra året undertecknade Timbros Mauricio Rojas och Johan Norberg en debattartikel som försökte koppla ihop Attac, den frihetliga vänstern och andra så kallade "globaliseringmotståndare" med partier som Sverigedemokraterna och franska Front National. Det som diskuterades var nationalism, våldfrågor och protektionism, alltså att ett land utestänger andra länder från handelskonkurrens i syfte att förbättra för sin egen industri.

– Löjligt, säger Attacs organisationssekreterare **Ola Mattsson** till Direkt Aktion. Vi är inga nationalister. Vi har inga likheter med Nationella Fronten eller andra högerextrema organisationer. Vi är för en global internationalism. Och vi är varken emot globalisering eller frihandel. Vad vi vill ha är en rättvis frihandel, som enligt oss skulle gynna tredje världen.

Timbros VD **Mattias Bengtsson**, tidigare ledarskribent på Svenska Dagbladet och med ett förflutet i den ultraliberala organisationen Frihetsfronten, har nu tagit ett steg tillbaka. Han uppger till DA att han inte tror att de personer som stödjer Attac, varken i Sverige eller i Frankrike, sympatiserar med vare sig Sverigedemokraterna eller Nationella Fronten.

– Vår kritik har inriktats på sakpolitik. Det har funnits skillnad på Attac i olika länder. Franska Attac är mer öppet och protektioniskt inriktat. Vi menar att att det här stridsropet "rättvis handel" i realiteten är ett rop för "protektionistisk handel".

Enligt Bengtsson är det som vänstern kallar rättvis handel "delvis ett sätt att dölja ett protektionistiskt anspråk". Så vad vill då Timbro göra istället? De säger sig vilja "få igång" Sverige igen efter åratal av dålig tillväxt. De vill också sprida kunskap om vad marknader och ny teknik kan göra för att hjälpa människor.

Eller som de skriver i inledningen på sin hemsida:

"Man har glömt hur det är det är att leva i ett dynamiskt samhälle, där de som arbetar, sparar och förkovrar sig kan snabbt förbättra sin situation."

Attac – obotliga skatteslösare?

I Smedjans artikelinlägg finns påståenden som att "kapitalismen räddar Afrikas djur". Det är i smedjan som skriftställaren Anders Johnsson slår fast att *"det är dags att reagera mot den ökade acceptansen för våldet som politisk metod"*. Därefter följer ett hysteriskt uppräknande av vandaliserade reklamaffischer och grävmaskiner och stridsflygplan. Men inte ett ord om själva sakfrågan. Och inte ett ord om ökade inkomstklyftor.

I mars rapporterade Smedjans "åsiktspolis" om en ny kurs som arrangerades av Kunskapslyftet i Stockholm. Syftet var enligt Timbro att bilda "Attacteatern" som med "konstnärliga former" skulle "avslöja kapitalismens och nyliberalismens grymma system." Naturligtvis klämde skon vid att man fick ta studielån under utbildningen. *"Våra skattepengar ska alltså gå till att de ska lära sig att presentera sitt budskap"*, skrev åsiktspolisen.

Ola Mattsson uppger dock till DA att projektet är helt ideellt. Däremot, förklarar han, har det funnits kulturarbetare inom teatergruppen, som arbetar med andra projekt vid sidan om.

– Och visst är de skattefinansierade. Men de har ingenting med Attac att göra. Vi är en utomparlamentarisk och partipolitiskt obunden rörelse, det kan man knappast säga om Timbro.

Biologism och "tokfeminism"

Flera skribenter hos Timbro har velat likställa nazism och feminism. Denna teori har förekommit i Svenska Dagbladet under nittiotalet och går ut på att "feminismens mansbild" motsvarar nazismens bild av judarna. I Timbros utgivning "Tokfeminismen" anser författaren Birgitta Kurtén-Lindberg att den moderna feminismen är inne på fel spår. Hennes huvudargument bygger på att det finns skillnader mellan människor, inte minst mellan män och kvinnor, vilket har sin grund i biologiska orsaker. Ett skräckscenario byggs upp: kvinnor ska vara mer kvinnor. Män ska vara mer män. Om vi inte tar hänsyn till dessa skillnader finns enligt Kurtén-Lindberg risk för att vi får ett samhälle "med kollektivistisk syn" där alla beter sig likadant.

När DA frågar Mattias Bengtsson om han anser att det är liberalt att fortfarande diskutera biologi och könsroller svarar han:

– Jag vet ju inte om Kurtén är liberal eller konservativ. Men utgångspunkten för det hon skriver är att individer ska få göra val självständigt. Och det hon kritiserar är att feministerna primärt ser sig som tillhöriga av det ena eller andra kollektivet. Och eftersom jag själv är liberal, så är naturligtvis utgångspunkten att det liberala är att se individen.

Timbro, men även andra av biologismens förespråkare, beskriver "de gamla" feministerna som "konservativa" och "rädda för ny kunskap." Många av biologismens kritiker hävdar dock att denna nya kunskap mestadels handlar om att försöka flytta över gamla ideologiska ståndpunkter till en mer rumsren och "vetenskaplig" plattform.

Timbro, Yvan Blot och Front National

1985 saluförde Timbro förlag boken "Socialism och fascism – samma familj". Boken är skriven av Yvan Blot och innehåller en rad föredrag av medlemmar från en fransk "akademisk diskussionsklubb". 1999 återfanns samtliga av dessa akademiker inom ledarskiktet för Front National, samma facistparti som Timbro har velat koppla ihop sina motståndare med.

– Det förvånar mig inte, säger Ola Mattsson. Högern har generellt sätt alltid stått närmare fascisterna än socialisterna. Det är ju bara att titta hur det såg i Sverige 1933.

– Boken kom långt innan jag kom till Timbro, säger Mattias Bengtsson. Jag tror jag läste den när den kom ut. Och det är ju som sagt femton år sedan. Så jag har inte så färskt minne av den.

Liksom titeln antyder försöker boken påvisa att socialism och fascism i princip är besläktade, en liknelse som bekant är populär hos Timbro. Boken innehåller varken rasism eller antisemit-

ism. Men 1998 besökte Blot Sverige som rådgivare till Sverigedemokraternas (SD) valkampanj. Detta uppdrag hade han fått av Front National, SD: s franska systerparti. SD fick valmaterial av Front National för cirka 500 000 kronor som framför allt spreds i Haninge utanför Stockholm.

Blot har, enligt journalisten och författaren Bim Clinell, deltagit i en konferens för revisionister i Tyskland och gjort följande uttalanden och skriverier:

"Det behövs slavar för att en ny aristokrati ska uppstå." (1972)

"Rastillhörighet och dressering är de två grunderna för skapandet av en överlägsen mänsklighet." (1974)

"Rätten till utslagning är en naturlig funktion som syftar till den biologiska överlevnaden." (1990)

"Att kämpa mot social utslagning innebär att hindra människor att kunna välja och därmed raserar man deras frihet." (1990)

De två sistnämda citaten är förmodligen de mest intressanta. De ligger mycket nära den sedvanliga MUF- och Timbro-retoriken: att allting handlar om valfrihet, att man inte ska gå emot naturens ordning. Mattias Bengtsson uppger till Direkt Aktion att han inte har följt vad Yvan Blot har hittat på under årens lopp. Men han menar att de idéer som Timbro står för politiskt och demokratiskt, är ganska långt ifrån både Sverigedemokraterna och Nationella Fronten. På frågan om det inte är lätt absurt av Timbro att försöka jämföra Attac och andra motståndare med Front National, med tanke på att de har Yvan Blots utgivning i bagaget, svarar Bengtsson inte och börjar genast prata om helt andra saker:

– Vi har under den här diskussionen om våld och nationalism tagit väldigt stor ställning för globalisering och fri rörlighet. Inte bara för varor utan också för människor.

Och något utförligare svar lär vi heller knappast få.

Jonas Nielsen

D.A. kommentar

Näringslivets syn på den svenska ekonomin

Det är i praktiken enkelt: näringslivet anser att svenska folket gnäller för mycket. Folket vill ha teveapparater. De vill ha betald semester och materiellt överflöd. Och desto mer man ger dem desto mer vill de ha. Så det är folkets fel att det går dåligt för Sverige. Det är deras oroliga girighet, deras hänsynslösa rofferi, deras rabiata bidragsfiffel som gör att landet får en skadligt stor offentlig sektor – Och en statsskuld – Och en utlandsskuld – Och ett budgetunderskott. Och för höga skatter och en utslagen industri. Skräckscenariot upprepar sig. Folket förstör alltså landet. Folket vet inte om sitt eget bästa. Och det är här Timbro kommer in. De ska visa oss vägen, bort från "all utvecklingsfientlig retorik". Timbro vill att vi ska spara och förkovra oss. Att vi ska kämpa på och bara hålla masken, som enligt tankesmedjan verkar vara lösningen på allt. Timbro målar upp en förenklad verklighetsbild som säger att det finns guld vid regnbågens slut. På vägen mot regnbågen lurar åtskilliga fällor och hinder som man ska ta sig förbi. Når man skatten kan man leva gott för resten av livet men om man hamnar i någon fälla och dör, ja då får man skylla sig själv, då har man inte ansträngt sig tillräckligt. För så är ju djungelns lag. I Timbros värld existerar inte begrepp som psykisk press, dåliga löner och social misär. De har skapat en illusion utan fotfäste.

Biologism

Biologism innebär att med genetik försöker förklara ämnen som rasism, klasskillnader och sexism. Våldtäkter förklaras med manliga hormonsubstanser och egoism förklaras med människans genetisk inbyggda tävlingsberoende. Att vara kritisk till biologism innebär inte att man är kritisk till naturvetenskap och biologi, det betyder enbart att man förkastar försök att underblåsa fördomar och legitimera orättvisor i vetenskapens namn. För biologismen är ingen exakt vetenskap där man har svar på alla frågor. Det är ideologi som det handlar om. I biologismen värld existerar inte, för att citera författaren Sara Arrhenius, varken "ensamstående mammor, pappalediga pappor eller homosexuella partnerskap med eller utan barn."

KRÖNIKA

Olle Svensson om:

Vi är en kraft som kan spräcka deras maskineri

Vid de olika EU-toppmötena har polisens agerande känts väldigt konstigt. I Stockholm den 22–23 mars blev cirka 200 demonstranter bortkörda med bussar till olika förorter. Själv hamnade jag klockan 10 på kvällen i Upplands Väsby ca 1,5 mil utanför centrala Stockholm. Även demonstrationen i Malmö den 21:a april agerade polisen våldsamt och på ett sätt som verkade planerat långt i förväg med förbeställda bussar som bara väntade på att föra demonstranter till polisstationen. Det var en demonstration som sökt "tillstånd" och fått färdvägen godkänd.

I många demonstrationer beter sig polisen otroligt provocerande. När man går i ett demonstrationståg känns det som om man redan är skyldig, som om vi är en skock vargar som måste hållas innanför staket och sköldar för att inte slippa ut. I Älvsjö utanför Stockholm var hela situationen bisarr, polisen hade först ca 100 meter runt mässan där toppmötet skulle hållas byggt ett två meter högt staket, och utanför det byggt ännu ett kravallstaket. Mellan dessa fanns mängder med kravallpoliser, hundar och hästar. "Håll folket på behörigt avstånd, låt de protestera men bara på våra villkor." Avståndet mellan politiker och folket tycktes vid det mötet större än någonsin. Vad fan, det fanns poliser med prickskyttegevär som låg uppe på mässtaket. Vad är de rädda för, att vi ska storma med kalaschnikov och skrika "global intifada"? Poliser i skyddskläder, hjälm, sköld, batong och som alla väger säkert dubbelt så mycket som jag själv, börjar slå på sina sköldar dunk, dunk, dunk, dunk med batongerna och maskera sig. Det förvånar mig gång på gång. I min och samhällets begreppsvärld så är poliser snälla om de uppträder med lugn och behärskning. Det är vad deras utbildning borde gå ut på, inte att de ska se det hela som någon slags match. Politiker klagar på att folk inte engagerar sig, medan det inte ges något utrymme för de som kanske engagerar sig mest.

Polisens ageranden i samband med flera stora demonstrationer kommer att föda fram mer våldsbenägna demonstranter och det är sorgligt. Man blir uppklämd mellan två poliskedjor med rader av identitetslösa personer med sköldar. Varje försök till mänsklig kontakt med polisen möts av ett slag tillbaka. Och när man inte förstår varför, möts man med en så pass stor repression fast man inte tycker man har gjort något. Man märker att demonstrationsfriheten inte var så fri. Polisen går in med hästar och hundar, fast de har läget under kontroll.

Man undrar varför polisen håller på att slå i blindo och högern skrika sig blåa mot våra protester. Kan det vara så enkelt att det är för att vi inte är så lydiga och tyglade att ställer oss under samförståndets vingar? Att vi inte har fogat oss i organisationer som staten har någon koll på och som inte är beroende av statsbidrag. Att vi utan pengar, lokaler och tillgångar, faktiskt lyckas åstadkomma ganska mycket. Att vi faktiskt är en kraft som kan spräcka deras maskineri och att vi faktiskt vågar vara olydiga.

Intresserad av SUF?

Kontakta Samordningsgruppen eller din närmaste lokalklubb!

SUF:s Samordningsgrupp
Box 6507, 113 83 Stockholm Tel: 08-673 11 15
suf.sog@swipnet.se http://www.suf.cc

SUF:s Internationella Kommitté
suf.ik@hushmail.com
(Kontaktas annars via SUF-Gävle)

SUF-Arvika
c/o Arvika LS, Kyrkogatan 40A, 671 31 Arvika
Tel: 0570-103 07
sufarvika@usa.net
http://www.come.to/suf-arvika

SUF-Eslöv
suf-eslov@hushmail.com
http://www.suf-eslov.org
(Kontaktas via Samordningsgruppen)

SUF-Falun
c/o Falu-Korsnäs LS
Trotzgatan 32-34D
791 71 Falun
Tel: 023-26 354
suffalun@hotmail.com
http://www.motkraft.net/fusk

SUF-Gotland
c/o Gotlands LS, Signalgatan 13D
621 47 Visby
Tel: 0498-21 31 83
suf_gotland@swipnet.se

SUF-Gävle
Box 6113
800 06 Gävle
Tel: 0740-18 39 71
suf-gavle@hushmail.com
http://www.redrival.com/suf_gavle

SUF-Göteborg
c/o Göteborgs LS
Box 7267
413 01 Göteborg
Tel: 031-711 23 04 (tors 18.00-20.00)
suf_gbg@hushmail.com

SUF-Helsingborg
suf_hbg@hushmail.com
(Kontaktas annars via Samordningsgruppen)

SUF-Kalmar
Box 229
391 22 Kalmar
suf-kalmar@hushmail.com
http://come.to/suf-kalmar

SUF-Karlskoga/Degerfors
(Kontaktas via Samordningsgruppen)

SUF-Karlstad
c/o Karlstads LS
Brogatan 14
654 60 Karlstad
Tel: 054-21 64 90
suf-karlstad@hushmail.com

SUF-Kungsbacka
suf-kungsbacka@hushmail.com
(Kontaktas annars via SUF:s Samordningsgrupp)

SUF-Linköping
suf-lkpg@freebox.com
(Kontaktas annars via SUF:s Samordningsgrupp)

SUF-Luleå
Edeforsgatan 76
974 38 Luleå
info@suf-lule.org
http://www.suf-lule.org

SUF-Lund
c/o Lunds LS
Box 1642
220 09 Lund
Tel: 046-211 06 23
suf_lund@hotmail.com
http://www.motkraft.net/suf_lund

SUF-Malmö
Box 7063
200 42 Malmö
Tel: 040-12 61 78
suf_malmo@hushmail.com

SUF-Motala
suf_motala@hotmail.com
(Kontaktas annars via Samordningsgruppen)

SUF-Norrköping
c/o Norrköpings LS, Box 1009
600 40 Norrköping
Tel: 011-13 18 55 (mån 17.30-18.00)
suf_norrkoping@mail.com
http://suf-norrkoping.subnet.dk

SUF-Piteå
sufpitea@spray.se
(kontaktas annars via Samordningsgruppen)

SUF-Sandviken
c/o Sandvikens LS, Box 246,
811 27 Sandviken, tel: 026-25 90 09

SUF-Skaraborg
(Kontaktas via Samordningsgruppen)

SUF-Skellefteå
Box 32, 931 21 Skellefteå
suf_skelleftea@hotmail.com
http://www.come.to/suf-skelleftea/

SUF-Stockholm
c/o Stockholms LS
Bergsundsgatan 10 nb
117 37 Stockholm,
Tel: 08-658 62 69,
suf_sthlm@hushmail.com

SUF-Strängnäs
Box 139
645 22 Strängnäs
suf-strangnas@hushmail.com
http://www.motkraft.net/suf-strangnas

SUF-Sundsvall
C/o Östra Medelpads LS
Box 357, 851 05 Sundsvall
suf.sundsvall@hushmail.com
http://suf.sundsvall.st

SUF-Sölvesborg
suf_sbg@hypatia.every1.net
(Kontaktas annars via Samordningsgruppen)

SUF-Täby
suf_taby@hushmail.com
http://come.to/suf_taby
(Kontaktas annars via Samordningsgruppen)

SUF-Umeå
c/o Umeå LS
Fabriksgatan 1
903 31 Umeå, Tel: 090-77 21 00.

SUF-Uppsala
c/o Uppsala LS
Sysslomansgatan 13
753 11 Uppsala
Tel: 018-69 46 89
suf-uppsala@hushmail.com
http://www.motkraft.net/suf-uppsala

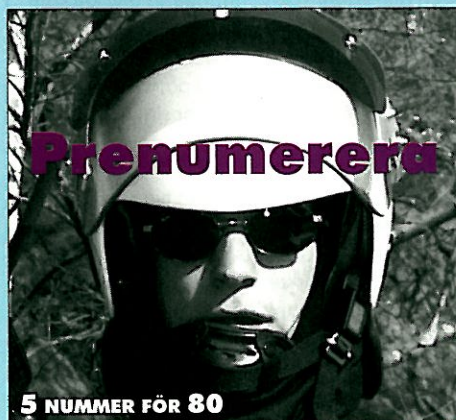
SUF-Varberg
Suf-varberg@mailcity.com
http://bizarr.blipp.com/suf
(Kontaktas annars via Samordningsgruppen)

SUF-Västerås
c/o Västerås LS
Norra ringvägen 28
722 15 Västerås
021-13 26 87

ÖSUK
(Örebro syndikalistiska ungdomsklubb)
Engelbrektgatan 35
702 13 Örebro
019-10 60 65
orebro_suk@hotmail.com

SUF-Östersund
suf_osd@yeayea.com
(Kontaktas annars via Samordningsgruppen)

Sätt in pengarna på Pg: 64 99 67-7 eller skicka in talongen här bredvid

☐ Jag vill prenumerera (5 nr för 80 kr).
☐ Jag vill stödprenumerera (5 nr 150 kr).
Min nya prenumeration ska börja med nummer .....

☐ Jag vill beställa följande gamla nr ....
för 15 kr styck, inklusive porto.
☐ Jag vill ha information om SUF

NAMN ______________________

c/o ______________________

GATA ______________________

ADRESS ______________________

TELEFON ______________________

Publicerad i D.A. nr 28

PLATS FÖR PORTO

DIREKT AKTION
BOX 6507
113 83 STOCKHOLM

Ändringar av klubbadresser skickas till suf.sog@swipnet.se